KOMISSION ASETUS (EY) N:o 2843/98,

annettu 22 päivänä joulukuuta 1998,

kilpailusääntöjen soveltamisesta liikenteen alalla annetuissa neuvoston asetuksissa (ETY) N:o 1017/68, (ETY) N:o 4056/86 ja (ETY) N:o 3975/87 säädettyjen hakemusten ja ilmoitusten muodosta, sisällöstä ja muista yksityiskohdista

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

EUROOPAN YHTEISÖJEN KOMISSIO, joka

ottaa huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen,

ottaa huomioon Euroopan talousalueesta tehdyn sopimuksen,

ottaa huomioon kilpailusääntöjen soveltamisesta rautatie-, maantie- ja sisävesiliikenteeseen 19 päivänä heinäkuuta 1968 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 1017/68 ([1]), sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna Itävallan, Suomen ja Ruotsin liittymisasiakirjalla, ja erityisesti sen 29 artiklan,

ottaa huomioon perustamissopimuksen 85 ja 86 artiklan soveltamista meriliikenteeseen koskevista yksityiskohtaisista säännöistä 22 päivänä joulukuuta 1986 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 4056/86 ([2]), sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna Itävallan, Suomen ja Ruotsin liittymisasiakirjalla, ja erityisesti sen 26 artiklan,

ottaa huomioon menettelystä sovellettaessa kilpailusääntöjä lentoliikenteen alalla toimiviin yrityksiin 14 päivänä joulukuuta 1987 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 3975/87 ([3]), sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna asetuksella (ETY) N:o 2410/92 ([4]), ja erityisesti sen 19 artiklan,

on kuullut liikenteen alan kilpailunrajoituksia ja määräävää markkina-asemaa käsittelevää neuvoa-antavaa komiteaa, meriliikenteen alan kilpailunrajoituksia ja määräävää markkina-asemaa käsittelevää neuvoa-antavaa komiteaa sekä lentoliikenteenalan kilpailunrajoituksia ja määräävää markkina-asemaa käsittelevää neuvoa-antavaa komiteaa,

sekä katsoo, että

(1) 19 päivänä heinäkuuta 1968 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 1017/68 10 artiklassa tarkoitettujen valitusten, 12 artiklassa tarkoitettujen hakemusten ja 14 artiklan 1 kohdassa tarkoitettujen ilmoitusten muodosta, sisällöstä ja muista yksityiskohdista 8 päivänä elokuuta 1969 annetun komission asetuksen (ETY) N:o 1629/69 ([5]), sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna Itävallan, Suomen ja Ruotsin liittymisasiakirjalla, perustamissopimuksen 85 ja 86 artiklan soveltamista meriliikenteeseen koskevista yksityiskohtaisista säännöistä annetussa neuvoston asetuksessa (ETY) N:o 4056/86 säädetyistä tiedonannoista, valituksista ja hakemuksista sekä kuulemisista 16 päivänä joulukuuta 1988 annetun komission asetuksen (ETY) N:o 4260/88 ([6]), sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna Itävallan, Suomen ja Ruotsin liittymissopimuksella, I jakson sekä menettelystä sovellettaessa kilpailusääntöjä lentoliikenteen alalla toimiviin yrityksiin annetussa neuvoston asetuksessa (ETY) N:o 3975/87 säädetyistä valituksista, hakemuksista ja kuulemisista 16 päivänä joulukuuta 1988 annetun komission asetuksen (ETY) N:o 4261/88 ([7]) I jakson soveltamisesta saatu kokemus on osoittanut, että on olemassa tarve parantaa näiden asetuksien tiettyjä menettelyyn liittyviä näkökohtia.

(2) Liikenteen alan hakemuksia ja valituksia koskevista menettelyistä on selvyyden vuoksi aiheellista antaa yksi asetus; tämän vuoksi asetukset (ETY) N:o 1629/69, (ETY) N:o 4260/88 ja (ETY) N:o 4261/88 olisi korvattava.

(3) asetuksen (ETY) N:o 1017/68 12 artiklan nojalla tehtävillä hakemuksilla ja saman asetuksen 14 artiklan 1 kohdan nojalla tehtävillä ilmoituksilla sekä asetuksen (ETY) N:o 4056/86 12 artiklan ja asetuksen (ETY) N:o 3975/87 3 artiklan 2 kohdan ja 5 artiklan nojalla tehtävillä hakemuksilla voi olla merkittäviä oikeudellisia vaikutuksia jokaiselle sopimuksen, päätöksen tai yhdenmukaistetun menettelytavan osapuolena olevalle yritykselle; tämän vuoksi kullakin osapuolella on oltava oikeus tehdä komissiolle tällaisia hakemuksia tai ilmoituksia; tätä oikeutta käyttävän osapuolen on ilmoitettava asiasta muille osapuolille, jotta nämä voivat valvoa etujaan,

(4) hakijoiden ja ilmoittajien on ilmoitettava komissiolle oikein ja täydellisinä sopimuksen, päätöksen

([1]) EYVL L 175, 23.7.1968, s. 1
([2]) EYVL L 378, 31.12.1986, s. 4
([3]) EYVL L 374, 31.12.1987, s. 1
([4]) EYVL L 240, 24.8.1992, s. 18
([5]) EYVL L 209, 21.8.1969, s. 1
([6]) EYVL L 376, 31.12.1988, s. 1
([7]) EYVL L 376, 31.12.1988, s. 10

tai yhdenmukaistetun menettelytavan arvioimisen kannalta tärkeät seikat ja olosuhteet,

(5) tutkinnan yksinkertaistamiseksi ja nopeuttamiseksi on suotavaa säätää, että 85 artiklan 1 kohtaa koskevat puuttumattomuustodistus-hakemukset sekä asetuksen (ETY) N:o 1017/68 5 artiklaa ja EY:n perustamissopimuksen 85 artiklan 3 kohtaa koskevat hakemukset tehdään lomakkeelle; kyseistä lomaketta olisi voitava käyttää myös EY:n perustamissopimuksen 86 artiklaa koskeviin puuttumattomuustodistushakemuksiin,

(6) lomakkeiden käsittelyn yksinkertaistamiseksi ja nopeuttamiseksi on aiheellista ottaa käyttöön yksi lomake asetuksen (ETY) N:o 1017/68 12 artiklan, asetuksen (ETY) N:o 4056/86 12 artiklan ja asetuksen (ETY) N:o 3975/87 3 artiklan 2 kohdan ja 5 artiklan nojalla tehtäviä hakemuksia varten; on aiheellista määrätä erillinen lomake asetuksen (ETY) N:o 1017/68 14 artiklan 1 kohdan nojalla tehtäville ilmoituksille,

(7) komissio antaa tarvittaessa sitä pyytäville osapuolille mahdollisuuden keskustella epävirallisesti ja ehdottoman luottamuksellisesti suunnitellusta sopimuksesta, päätöksestä tai yhdenmukaistetusta menettelytavasta ennen hakemusta tai ilmoitusta; lisäksi se pysyy tiiviissä yhteydessä osapuoliin hakemuksen tai ilmoituksen jälkeen siinä määrin kuin on tarpeen keskustella niiden kanssa sellaisista oikeudellisista tai käytännön ongelmista, joita se on saattanut havaita tapauksen ensimmäisessä käsittelyssä, ja jos mahdollista, kyseisten ongelmien ratkaisemiseksi keskinäisellä sopimuksella,

(8) asetuksen (ETY) N:o 4056/86 5 artiklan 5 kohdassa säädetty velvollisuus ilmoittaa komissiolle välitystuomioista ja sovittelijoiden antamista suosituksista koskee kyseisen asetuksen 4 artiklassa ja 5 artiklan 2 ja 3 kohdassa tarkoitettuja konferenssien menettelytapoja koskevien riitojen ratkaisemista; tuntuu aiheelliselta tehdä tästä ilmoitusmenettelystä mahdollisimman yksinkertainen; tämän vuoksi on aiheellista säätää, että ilmoitukset tehdään kirjallisesti ja niihin liitetään kyseisten välitystuomioiden ja suositusten tekstin sisältävät asiakirjat, ja

(9) tämän asetuksen säännöksiä olisi sovellettava myös niissä tapauksissa, joissa valitukset, hakemukset tai ilmoitukset tehdään Euroopan talousalueesta tehdyn sopimuksen 53 artiklan ja 54 artiklan nojalla,

ON ANTANUT TÄMÄN ASETUKSEN:

1 artikla

Hakemusten ja ilmoitusten tekoon oikeutetut henkilöt

1. Yrityksillä ja yritysten yhteenliittymillä, jotka ovat osapuolina sopimuksissa tai yhdenmukaistetuissa menettelytavoissa, tai yritysten yhteenliittymillä, jotka tekevät päätöksiä, on oikeus tehdä hakemuksia ja valituksia komissiolle seuraavien säännösten mukaisesti:

a) asetuksen (ETY) N:o 1017/68 12 artikla tai 14 artikla;

b) asetuksen (ETY) N:o 4056/86 12 artikla;

c) asetuksen (ETY) N:o 3975/87 3 artiklan 2 kohta ja 5 artikla.

2. Jos hakemuksen tai ilmoituksen tekee osa, mutta eivät kaikki 1 kohdassa tarkoitetuista yrityksistä, niiden on ilmoitettava tästä muille osapuolille.

3. Jos henkilöiden, yritysten tai yritysten yhteenliittymien edustajat allekirjoittavat hakemuksen tai ilmoituksen, tällaisten edustajien on esitettävä kirjallinen näyttö valtuutuksestaan.

4. Yhteisen hakemuksen tai ilmoituksen osalta on nimettävä yhteinen edustaja, joka on valtuutettu toimittamaan ja ottamaan vastaan asiakirjoja kaikkien hakijoiden tai ilmoittajien nimissä.

2 artikla

Hakemusten ja ilmoitusten tekeminen

1. Perustamissopimuksen 85 artiklan 1 kohtaa koskevat asetuksen (ETY) N:o 3975/87 3 artiklan 2 kohdan mukaiset hakemukset ja asetuksen (ETY) N:o 1017/68 12 artiklan, asetuksen (ETY) N:o 4056/86 12 artiklan ja asetuksen (ETY) N:o 3975/87 5 artiklan mukaiset hakemukset on tehtävä tämän asetuksen liitteenä I olevassa TR-lomakkeessa määrätyllä tavalla.

TR-lomaketta voidaan käyttää myös perustamissopimuksen 86 artiklaa koskevissa asetuksen (ETY) N:o 3975/87 3 artiklan 2 kohdan mukaisissa hakemuksissa;

Asetuksen (ETY) N:o 1017/68 14 artiklan 1 kohdan mukaiset ilmoitukset on tehtävä tämän asetuksen liitteenä II olevalla TR(B)-lomakkeella.

2. Yhteisiin hakemuksiin ja yhteisiin ilmoituksiin on käytettävä ainoastaan yhtä lomaketta.

3. Hakemuksista ja ilmoituksista on toimitettava komissiolle lomakkeissa ilmoitettuun osoitteeseen yksi alkuperäinen ja seitsemäntoista jäljennöstä, ja niiden liitteenä olevat asiakirjat on toimitettava kolmena kappaleena.

4. Liitteenä olevat asiakirjat on esitettävä alkuperäisinä tai jäljennöksinä; jälkimmäisessä tapauksessa hakijan tai ilmoittajan on vahvistettava, että jäljennökset vastaavat alkuperäisiä ja ovat täydellisiä.

5. Hakemukset ja ilmoitukset on laadittava jollain unionin virallisista kielistä. Tämä kieli on hakijan tai ilmoittajan osalta käsittelyssä käytettävä kieli. Asiakirjat on toimitettava alkuperäiskielisinä. Jollei alkuperäiskieli ole mikään unionin virallisista kielistä, asiakirjaan on liitettävä käännös käsittelyssä käytettävälle kielelle.

6. Jos asetuksen (ETY) N:o 1017/68 12 artiklan, asetuksen (ETY) N:o 4056/86 12 artiklan ja asetuksen (ETY) N:o 3975/87 3 artiklan 2 kohdan ja 5 artiklan nojalla tehty hakemus ei kuulu sen asetuksen soveltamisalaan, jonka nojalla se on tehty, tai ei kuulu niiden asetusten soveltamisalaan, joiden nojalla se on tehty, komissio ilmoittaa hakijalle viipymättä aikovansa tutkia hakemuksen asiaan soveltuvan muun asetuksen tai muiden asetusten nojalla; hakemuksen tekemispäivän katsotaan kuitenkin olevan 4 artiklan mukainen päivä. Komissio ilmoittaa hakijalle syynsä tähän päätökseen ja asettaa hakijalle määräajan, jonka kuluessa tämä voi toimittaa kirjalliset huomautuksensa ennen kuin komissio tekee arviointinsa kyseisen muun tai kyseisten muiden asetusten säännösten nojalla. Komission asettama määräaika on vähintään kaksi viikkoa; sitä voidaan pidentää.

3 artikla

Hakemusten ja ilmoitusten sisältö

1. Hakemusten ja ilmoitusten on sisällettävä lomakkeissa vaaditut tiedot ja asiakirjat. Näiden tietojen on oltava oikeita ja täydellisiä.

2. Komissio voi vapauttaa velvollisuudesta toimittaa tietyt lomakkeissa vaaditut tiedot ja asiakirjat, joita komissio ei pidä asian käsittelyn kannalta tarpeellisina.

3. Komissio toimittaa viipymättä hakijoille ja ilmoittajille saantitodistuksen hakemuksesta tai ilmoituksesta sekä komission 4 artiklan 2 kohdan nojalla lähettämään kirjeeseen saadusta vastauksesta.

4 artikla

Hakemusten ja ilmoitusten tekemispäivä

1. Hakemukset ja ilmoitukset katsotaan tehdyksi päivänä, jona komissio vastaanottaa ne, sanotun kuitenkaan rajoittamatta 2—5 kohdan soveltamista. Jos kuitenkin hakemus tai ilmoitus lähetetään kirjattuna kirjeenä, se katsotaan tehdyksi postituspaikan postileiman päivänä.

2. Jos komissio toteaa hakemuksen tai ilmoituksen tietojen ja asiakirjojen olevan epätäydellisiä olennaisilta osin, se ilmoittaa asiasta viipymättä kirjallisesti hakijalle tai ilmoittajalle ja asettaa asianmukaisen määräajan puuttuvien tietojen täydentämiselle. Tässä tapauksessa hakemus tai ilmoitus katsotaan tehdyksi päivänä, jona komissio vastaanottaa täydelliset tiedot.

3. Hakemuksessa tai ilmoituksessa esitettyjen tietojen merkittävistä muutoksista, joista hakija tai ilmoittaja tietää tai joista tämän tulisi tietää, on ilmoitettava komissiolle oma-aloitteisesti ja viipymättä.

4. Virheellisiä ja harhaanjohtavia tietoja pidetään epätäydellisinä tietoina.

5. Jos komissio ei ole toimittanut hakijalle tai ilmoittajalle kuukauden kuluttua siitä päivästä, jona se on vastaanottanut hakemuksen tai ilmoituksen, 2 kohdassa tarkoitettua tietoa, hakemuksen tai ilmoituksen katsotaan tehdyksi päivänä, jona komissio on sen vastaanottanut.

5 artikla

Välitystuomioista ja suosituksista ilmoittaminen

1. Välitystuomioista ja osapuolten hyväksymistä, sovittelijoiden antamista suosituksista on viipymättä ilmoitettava komissiolle, jos niillä ratkaistaan asetuksen (ETY) N:o 4056/86 4 artiklassa ja 5 artiklan 2 ja 3 kohdassa tarkoitettuja konferenssien menettelytapoja koskevia riitoja.

2. Ilmoittamisvelvollisuus koskee jokaista välitystuomiolla tai suosituksella ratkaistun riidan osapuolta.

3. Ilmoitukset on toimitettava viipymättä kirjattuna kirjeenä saantitodistuksella varustettuna tai luovutettava henkilökohtaisesti kuittausta vastaan. Ne on laadittava jollain unionin virallisella kielellä.

4. Liitteenä olevien asiakirjojen on oltava alkuperäisiä tai jäljennöksiä. Jäljennösten on oltava oikeiksi todistettuja. Ne on toimitettava alkuperäiskielisinä. Jollei alkuperäiskieli ole mikään unionin virallisista kielistä, asiakirjoihin on liitettävä käännös jollekin virallisista kielistä.

5. Jos yritysten, yritysten yhteenliittymien tai luonnollisten henkilöiden tai oikeushenkilöiden edustajat allekirjoittavat tällaiset ilmoitukset, heidän on esitettävä kirjallinen näyttö valtuutuksestaan.

6 artikla

ETA-sopimuksen 53 ja 54 artiklan nojalla tehdyt hakemukset ja ilmoitukset

Kun 2 artiklan 1 kohdassa ja 5 artiklan 1 kohdassa säädetyt hakemukset ja ilmoitukset tehdään Euroopan talousalueesta tehdyn sopimuksen 53 ja 54 artiklan nojalla, ne voidaan tehdä jollakin unionin virallisella kielellä tai jollain EFTA-valtioiden virallisella kielellä.

7 artikla

Kumoaminen

Kumotaan asetukset (ETY) N:o 1629/69, (ETY) N:o 4260/88 ja (ETY) N:o 4261/88.

8 artikla

Voimaantulo

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä helmikuuta 1999.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tehty Brysselissä 22 päivänä joulukuuta 1998.

Komission puolesta
Karel VAN MIERT
Komission jäsen

LIITE I

TR-LOMAKE

JOHDANTO

TR-lomake muodostaa liitteenä erottamattoman osan kilpailusääntöjen soveltamisesta liikenteen alalla annetuissa neuvoston asetuksissa (ETY) N:o 1017/68, (ETY) N:o 4056/86 ja (ETY) N:o 3975/87 säädettyjen hakemusten ja ilmoitusten muodosta, sisällöstä ja muista yksityiskohdista 22 päivänä joulukuuta 1998 annettua komission asetusta (EY) N:o 2843/98 (jäljempänä "asetus"). TR-lomakkeen perusteella yritykset ja yritysten yhteenliittymät voivat asetuksen nojalla tehdä asetuksen (ETY) N:o 1017/68 12 artiklan, asetuksen (ETY) N:o 4056/86 12 artiklan ja asetuksen (ETY) N:o 3975/87 3 artiklan 2 kohdan ja 5 artiklan mukaisia hakemuksia.

TR-lomake ei ole täytettävä lomake.

TR-lomakkeen käytön helpottamiseksi jäljempänä selitetään:

— missä tapauksissa on tehtävä hakemus (A kohta),

— mille viranomaisille (komissiolle vai EFTAn valvontaviranomaisille) hakemus on osoitettava (B kohta),

— mihin tavoitteisiin hakemuksella voidaan pyrkiä (C kohta),

— mitä tietoja hakemuksessa on mainittava (D, E ja F kohta),

— kuka voi tehdä hakemuksen (G kohta),

— miten hakemus on laadittava (H kohta),

— miten yritysten liikesalaisuudet voidaan suojata (I kohta),

— miten tietyt TR-lomakkeen täyttöohjeosan tekniset käsitteet on tulkittava (J kohta), ja

— miten hakemuksen käsittely etenee sen jättämisen jälkeen (K kohta).

A. **Missä tapauksissa on tehtävä hakemus?**

I. *Ey:n perustamissopimuksen ja ETA-sopimuksen kilpailusääntöjen tarkoitus*

1. EY:n kilpailusääntöjen tarkoitus

Kilpailusääntöjen tarkoitus on ehkäistä kilpailunrajoitusten tai määräävän markkina-aseman väärinkäytöstä aiheutuvaa kilpailun vääristymistä yhteismarkkinoilla. Kilpailusääntöjä sovelletaan kaikkiin yhteismarkkina-alueella suoraan tai välillisesti toimiviin yrityksiin riippumatta siitä, mihin nämä ovat sijoittautuneet.

EY:n perustamissopimuksen 85 artiklan 1 kohdassa (85 ja 86 artikla ovat tämän lomakkeen lisäyksessä I) kielletään kilpailua rajoittavat sopimukset, päätökset ja yhdenmukaistetut menettelytavat (järjestelyt), jotka voivat vaikuttaa yhteisön jäsenvaltioiden keskinäiseen kauppaan, 85 artiklan 2 kohdassa tällaisia rajoituksia sisältävät sopimukset ja päätökset julistetaan mitättömiksi (vaikkakin yhteisöjen tuomioistuin on katsonut, että jos kilpailua rajoittavat ehdot voidaan erottaa sopimusten muista osista, ainoastaan rajoittavat ehdot ovat mitättömiä); 85 artiklan 3 kohdassa määrätään kuitenkin poikkeuksesta niiden järjestelyjen osalta, joilla on edullisia vaikutuksia ja jotka täyttävät siinä määrätyt edellytykset. Määräävän markkina-aseman väärinkäyttö on 86 artiklan nojalla kiellettyä, jos se voi vaikuttaa yhteisön jäsenvaltioiden väliseen kauppaan.

Mainittujen artiklojen soveltamista koskevista menettelyistä, jotka liittyvät "puuttumattomuustodistuksen" antamiseen ja 85 artiklan 3 kohdan mukaisiin poikkeuksiin, säädettiin alunperin asetuksessa N:o 17. Asetuksella N:o 141 ([1]) liikenne jätettiin kuitenkin asetuksen N:o 17 soveltamisalan ulkopuolelle. Menettelyistä EY:n kilpailusääntöjen soveltamiseksi liikenteeseen on sittemmin säädetty rautatie-, maantie- ja sisävesiliikenteen osalta asetuksessa (ETY) N:o 1017/68, meriliikenteen osalta asetuksessa (ETY) N:o 4056/86 ja lentoliikenteen osalta asetuksessa (ETY) N:o 3975/87 (viittaukset näihin ja muihin tässä lomakkeessa mainittuihin tai tällä lomakkeella tehtyjen hakemusten kannalta merkityksillisiin säädöksiin luetellaan lisäyksessä II).

([1]) Neuvoston asetus N:o 141 liikenteen jättämisestä neuvoston asetuksen N:o 17 soveltamisalan ulkopuolelle (EYVL N:o 124, 28.11.1962, s. 2753, suomenk. erityispainos 1994, alue 7, nide 1, s. 36). sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna asetuksella N:o 1002/67/ETY (EYVL 306, 16.12.1967, s. 1, suomenk. erityispainos 1994, alue 7, nide, 1 s. 43).

Kuten asetuksessa N:o 17, asetuksissa (ETY) N:o 4056/86 ja (ETY) N:o 3975/87, viitataan EY:n perustamissopimuksen 85 ja 86 artiklaan. Asetuksessa (ETY) N:o 1017/68 sen sijaan säädetään olennaisista kilpailusäännöistä sisämaakuljetusten alalla. Asetuksessa (ETY) N:o 1017/68 oleva 2, 5, 7 ja 8 artikla sisältävät säännöksiä, jotka hiukan muutettuina vastaavat EY:n perustamissopimuksen 85 artiklan 1, 2 ja 3 kohdan sekä 86 artiklan määräyksiä. Näitä asetuksen (ETY) N:o 1017/68 säännöksiä on tulkittava samalla tavoin kuin perustamissopimuksen 85 ja 86 artiklaa [1].

2. ETA:n kilpailusääntöjen tarkoitus

ETA-sopimuksen (tehty yhteisön, sen jäsenvaltioiden ja EFTA-valtioiden välillä [2]) kilpailusäännöt perustuvat samoihin periaatteisiin kuin yhteisön kilpailusäännöt ja niiden tarkoitus on sama, eli kartelleista tai määräävän markkina-aseman väärinkäytöstä aiheutuvan kilpailun vääristymisen ehkäiseminen Euroopan talousalueella. Niitä sovelletaan kaikkiin Euroopan talousalueella suoraan tai välillisesti toimiviin yrityksiin riippumatta siitä, mihin nämä ovat sijoittautuneet.

ETA-sopimuksen 53 artiklan 1 kohdassa (ETA-sopimuksen 53, 54 ja 56 artikla ovat liitteessä I) kielletään kilpailua rajoittavat sopimukset, päätökset ja yhdenmukaistetut menettelytavat (jäljempänä ”järjestelyt”), jotka voivat vaikuttaa yhteisön ja yhden tai useamman EFTA-valtion väliseen kauppaan (tai EFTA-valtioiden keskinäiseen kauppaan) 53 artiklan 2 kohdassa tällaisia rajoituksia sisältävät sopimukset ja päätökset julistetaan mitättömiksi; 53 artiklan 3 kohdassa määrätään kuitenkin poikkeuksesta niiden järjestelyjen osalta, joilla on edullisia vaikutuksia ja jotka täyttävät siinä määrätyt edellytykset. Määräävän markkina-aseman väärinkäyttö on 54 artiklan nojalla kiellettyä, jos se voi vaikuttaa yhteisön ja yhden tai useamman EFTA-valtion väliseen kauppaan (tai EFTA-valtioiden keskinäiseen kauppaan). Menettelyistä ETA:n kilpailusääntöjen soveltamiseksi liikenteeseen säädetään rautatie-, maantie- ja sisävesiliikenteen osalta asetuksessa (ETY) N:o 1017/68, meriliikenteen osalta asetuksessa (ETY) N:o 4056/86 ja lentoliikenteen osalta asetuksessa (ETY) N:o 3975/87, joita on ETA:n osalta täydennetty ETA-sopimuksen pöytäkirjoilla N:o 21, 22 ja 23.

II. *ETA-sopimuksen ja EY:n perustamissopimuksen kilpailusääntöjen soveltamisala*

Asetuksen (ETY) N:o 1017/68 2, 5 ja 8 artiklan, EY:n perustamissopimuksen 85 ja 86 artiklan sekä ETA-sopimuksen 53 ja 54 artiklan sovellettavuus riippuu kunkin yksittäistapauksen ominaisuuksista. Sovellettaessa oletetaan järjestelyjen tai käyttäytymisen täyttävän kaikki asiaa koskevissa säännöksissä luetellut ehdot. Tätä kysymystä on sen vuoksi tarkasteltava ennen hakemuksen tekemistä.

1. Puuttumattomuustodistus

Liikenteen alalla puuttumattomuustodistusmenettelystä on säädetty vain lentoliikenteen osalta. Sen tarkoituksena on antaa yrityksille mahdollisuus varmistua siitä, pitääkö komissio niiden järjestelyjä tai käyttäytymistä perustamissopimuksen 85 artiklan 1 kohdan tai 86 artiklan taikka ETA-sopimuksen 53 artiklan 1 kohdan tai 54 artiklan nojalla kiellettyinä. Tästä menettelystä säädetään asetuksen (ETY) N:o 3975/87 3 artiklan 2 kohdassa. Puuttumattomuustodistus annetaan komission päätöksellä, jossa vahvistetaan, että komissiolla ei hallussaan olevien tietojen perusteella ole aihetta ryhtyä kyseisten järjestelyjen tai käyttäytymisen suhteeen EY:n perustamissopimuksen 85 artiklan 1 kohdan tai 86 artiklan taikka ETA-sopimuksen 53 artiklan 1 kohdan tai 54 artiklan mukaisiin toimenpiteisiin.

Hakemuksen tekeminen ei kuitenkaan ole mielekästä, jos järjestelyt tai käyttäytyminen ei selvästikään ole edellä mainittujen säännösten nojalla kiellettyä. Komissio ei myöskään ole velvollinen antamaan puuttumattomuustodistusta. Asetuksen (ETY) N:o 3975/87 3 artiklan 2 kohdassa säädetään, että ”komissio voi todeta . . .”. Komissio tekee puuttumattomuus- todistuspäätöksiä vain, jos on ratkaistava merkittävä tulkintaongelma. Muussa tapauksessa se vastaa hakemukseen hallinnollisella kirjeellä.

Komissio on julkaissut useita perustamissopimuksen 85 artiklan 1 kohdan tulkintaa koskevia tiedonantoja. Näissä määritellään joitakin sopimusryhmiä, joita kielto ei niiden luonteen tai niiden vähäisen merkityksen vuoksi koske [3].

2. Poikkeus

Asetuksen (ETY) N:o 1017/68 5 artiklan, EY:n perustamissopimuksen 85 artiklan 3 kohdan ja ETA-sopimuksen 53 artiklan 3 kohdan mukaisen poikkeusmenettelyn tarkoituksena on antaa yrityksille mahdollisuus järjestelyihin, joista saadaan taloudellista etua, mutta jotka tavanomaisesti olisivat kiellettyjä asetuksen (ETY) N:o 1017/68 2 artiklan, EY:n perustamissopimuksen 85

[1] Ks. asia T-224/94, Deutsche Bahn v. komissio (Kok. 1997, s. II-1689, 77 kohta). Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin katsoi, että asetuksen 8 artikla ei tarkoitukseltaan merkittävästi poikkea perustamissopimuksen 86 artiklan tarkoituksesta.
[2] Jäsenvaltiot ja EFTA-valtiot luetellaan liitteessä II.
[3] Ks. liite II.

artiklan 1 kohdan tai ETA-sopimuksen 53 artiklan 1 kohdan nojalla. Tästä menettelystä säädetään asetuksen (ETY) N:o 1017/68 12 ja 13 artiklassa, asetuksen (ETY) N:o 4056/86 12 ja 13 artiklassa sekä asetuksen (ETY) N:o 3975/87 5 ja 6 artiklassa. Poikkeuksesta tehdään komission päätös, jossa ilmoitetaan, että asetuksen (ETY) N:o 1017/68 2 artiklaa, EY:n perustamissopimuksen 85 artiklan 1 kohtaa tai ETA-sopimuksen 53 artiklan 1 kohtaa ei sovelleta päätöksessä kuvattuihin järjestelyihin. Komission on ilmoitettava päätöksessään sen voimassaoloaika; se voi liittää päätöksen ehtoja ja velvollisuuksia; se voi myös muuttaa päätöstä tai peruuttaa sen taikka kieltää osapuolilta tietyt toimet tietyissä olosuhteissa, erityisesti, jos päätös on perustunut virheellisiin tietoihin tai jos sen perusteena olleissa seikoissa tapahtuu olennaisia muutoksia.

Asetuksissa (ETY) N:o 1017/68, (ETY) N:o 4056/86 ja (ETY) N:o 3975/87 säädetään vastustamismenettelystä, jonka nojalla hakemukset voidaan käsitellä nopeasti. Jos hakemus on sovellettavan asetuksen mukainen, jos se on täydellinen eikä hakemuksen kohteena oleva järjestely ole johtanut menettelyn aloittamiseen valituksen vuoksi tai komission omasta aloitteesta, komissio julkaisee *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä* tiivistelmän hakemuksesta ja kehottaa muita asianosaisia, jäsenvaltioita ja mikäli hakemus liittyy ETA-sopimukseen, myös EFTA-valtioita, esittämään huomautuksensa komissiolle. Jollei komissio 90 päivän kuluessa päivästä, jona julkaiseminen *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä* on tapahtunut, ilmoita hakijoille, että on vakavia epäilyjä siitä, voidaanko asetuksen (ETY) N:o 1017/68 5 artiklaa, EY:n perustamissopimuksen 85 artiklan 3 kohtaa tai ETA-sopimuksen 53 artiklan 3 kohtaa soveltaa, järjestelyä on pidettävä vapautettuna kiellosta jo kuluneena aikana sekä asetuksen (ETY) N:o 1017/68 soveltamisen tapauksessa lisäksi enintään kolmen vuoden ajan julkaisupäivästä ja asetusten (ETY) N:o 4056/86 ja (ETY) N:o 3975/87 osalta enintään kuuden vuoden ajan julkaisupäivästä.

Komissio on antanut useita asetuksia, joilla on myönnetty poikkeus sopimusryhmille lentoliikenteen ja meriliikenteen alalla ([1]).

Päätöksellä, jolla myönnetään poikkeus asetusten (ETY) N:o 1017/68, (ETY) N:o 4056/86 tai (ETY) N:o 3975/87 nojalla, voi olla taannehtiva vaikutus. Jos komissio toteaa, että ilmoitetut järjestelyt tosiasiallisesti ovat kiellettyjä eikä niille voida myöntää poikkeusta, ja jos se tämän vuoksi tekee päätöksen, jolla järjestelyt todetaan kielletyiksi, osapuolille ei kuitenkaan voida määrätä sakkoja hakemuksesta kuvatusta rikkomuksesta hakemispäivän ja päätöksentekopäivän väliseltä ajalta (asetuksen (ETY) N:o 4056/86 19 artiklan 4 kohta ja asetuksen (ETY) N:o 3975/87 12 artiklan 5 kohta). Asetuksessa (ETY) N:o 1017/68 ei säädetä sakoista vapauttamisesta.

B. **Mille viranomaiselle hakemus on osoitettava?**

Hakemukset on jätettävä asiassa toimivaltaiselle viranomaiselle. Komissio on toimivaltainen soveltamaan EY:n perustamissopimuksen kilpailusääntöjä. Sen sijaan ETA-sopimuksen kilpailusääntöjen soveltamisen toimivalta on jaettu.

Komission ja EFTAn valvontaviranomaisen toimivallasta ETA:n kilpailusääntöjä sovellettaessa määrätään ETA-sopimuksen 56 artiklassa. Yhteisön jäsenvaltioiden väliseen kauppaan mahdollisesti vaikuttavia kilpailua rajoittavia vaatimuksia, päätöksiä ja yhdenmukaistettuja menettelytapoja koskevat hakemukset on osoitettava komissiolle, jolleivät niiden vaikutukset jäsenvaltioiden väliseen kauppaan tai kilpailuun yhteisössä ole vähäisiä vähämerkityksistä sopimuksista vuonna 1997 annetun komission tiedonannon mukaisesti ([2]). Lisäksi komission toimivaltaan kuuluvat kaikki kilpailua rajoittavat sopimukset, päätökset ja yhdenmukaistetut menettelytavat, jotka vaikuttavat jonkin yhteisön jäsenvaltion ja yhden tai useamman EFTA-valtion väliseen kauppaan, jos kyseisten yritysten kokonaisliikevaihdosta Euroopan talousalueella yli 67 prosenttia muodostuu yhteisössä ([3]). Jos näiden kilpailua rajoittavien sopimusten, päätösten tai yhdenmukaistettujen menettelytapojen vaikutukset yhteisön jäsenvaltioiden keskinäiseen kauppaan tai kilpailuun yhteisössä eivät kuitenkaan ole merkittäviä, hakemus on tarvittaessa osoitettava EFTAn valvontaviranomaiselle. Kaikista muista ETA-sopimuksen 53 artiklan soveltamisalaan kuuluvista sopimuksista, päätöksistä ja yhdenmukaistetuista menettelytavoista on ilmoitettava EFTAn valvontaviranomaiselle (osoite liitteessä II).

ETA-sopimuksen 54 artiklaan liittyvät puuttumattomuustodistusta koskevat hakemukset on esitettävä komissiolle, jos määräävä markkina-asema vallitsee ainoastaan yhteisössä, tai EFTAn valvontaviranomaisille, jos tämä asema vallitsee ainoastaan EFTA-valtioiden alueella tai sen merkittävällä osalla. Edellä mainittuja 53 artiklaa koskevia sääntöjä sovelletaan ainoastaan silloin, kun määräävä markkina-asema vallitsee molemmilla alueilla.

([1]) Ks. liite II.
([2]) EYVL C 372, 9.12.1997, s. 13
([3]) Tässä yhteydessä käytetty liikevaihdon määritelmä vastaa ETA-sopimuksen pöytäkirjan N:o 22 2, 3 ja 4 artiklan määritelmää. Kyseiset artiklat ovat liitteessä I.

Komissio tekee arvionsa EY:n perustamissopimuksen kilpailusääntöjen perusteella. Jos kysymys kuuluu ETA-sopimuksen soveltamisalaan ja osoitetaan komissiolle mainitun sopimuksen 56 artiklan mukaisesti, komissio soveltaa samanaikaisesti ETA:n kilpailusääntöjä.

C. **Lomakkeen tarkoitus**

TR-lomakkeessa esitetään kysymykset, joihin on vastattava ja luetellaan ne tiedot ja asiakirjat, jotka yrityksen tai yritysten on toimitettava hakiessaan

— yritysten välisille sopimuksille, yritysten yhteenliittymien päätöksille ja yhdenmukaistetuille menettelytavoille asetuksen (ETY) N:o 3975/87 3 artiklan 2 kohdan nojalla EY:n perustamissopimuksen 85 artiklan 1 kohtaa ja/tai ETA-sopimuksen 53 artiklan 1 kohtaa koskevaa puuttumattomuustodistusta,

— yritysten välisille sopimuksille, yritysten yhteenliittymien päätöksille ja yhdenmukaistetuille menettelytavoille poikkeusta asetuksen (ETY) N:o 1017/68 5 artiklan, EY:n perustamissopimuksen 85 artiklan 3 kohdan ja/tai ETA-sopimuksen 53 artiklan 3 kohdan nojalla.

Asetusten (ETY) N:o 1017/68, (ETY) N:o 4056/86 ja (ETY) N:o 3975/87 mukaiset poikkeushakemukset tulee esittää TR-lomakkeessa osoitetulla tavalla (asetuksen 2 artiklan 1 kohta).

Lomaketta voivat käyttää myös yritykset, jotka haluavat saada asetuksen (ETY) N:o 3975/87 3 artiklan 2 kohdan nojalla puuttumattomuustodistuksen EY:n perustamissopimuksen 86 artiklan tai ETA-sopimuksen 53 artiklan soveltamisen osalta. EY:n perustamissopimuksen 86 artiklaa koskevaa puuttumattomuustodistushakemusta ei ole välttämättä tehtävä lomakkeella TR. On kuitenkin erittäin suositeltavaa, että yritykset antavat kaikki jäljempänä vaadittavat tiedot varmistaakseen, että niiden hakemuksessa annetaan täydellinen kuva tilanteesta (ks. asetuksen 2 artiklan 1 kohdan a alakohdan toinen virke).

Myös EFTAn julkaisemalla lomakkeella TR tehdyt hakemukset tai ilmoitukset ovat yhtä päteviä. Kuitenkin jos kyseinen sopimus, päätös tai yhdenmukaistettu menettelytapa kuuluu ainoastaan perustamissopimuksen 85 tai 86 artiklan soveltamisalaan, eli ei liity millään tavalla ETAan, on suotavaa käyttää komission laatimaa lomaketta.

D. **Mitkä lomakkeen osat on täytettävä?**

Yritysten, jotka haluavat tehdä hakemuksen, on täytettävä kaikki lomakkeen täyteohjeosan kolme lukua. Rakenteellisen yhteisyrityksen perustamista koskevien asetuksen N:o 17 mukaisten ilmoitusten käsittelyä voidaan nopeuttaa. Nopeutettua menettelyä ei sovelleta asetusten (ETY) N:o 1017/68, (ETY) N:o 4056/86 tai (ETY) N:o 3975/87 mukaisiin hakemuksiin, koska kyseisissä asetuksissa säädetään vastustamismenettelystä, jossa noudatetaan tietyn aikataulun mukaista menettelyä.

E. **Täydellisten tietojen tarve**

Vaatimustenmukaisen hakemuksen saapuminen komissioon vaikuttaa kahdella tavalla. Asetusten (ETY) N:o 4056/86 ja (ETY) N:o 3975/87 nojalla hakemus johtaa ensinnäkin vapautukseen sakoista hakemuksen komissioon saapumispäivästä alkaen, kun on kyse poikkeushakemuksesta (asetuksen (ETY) N:o 4056/86 19 artiklan 4 kohta ja asetuksen (ETY) N:o 3975/87 12 artiklan 5 kohta).

Niin kauan kuin komissio ei ole saanut vaatimusten mukaista hakemusta, sillä ei lisäksi ole ”kaikkea tarvittavaa aineistoa” voidakseen julkaista hakemuksesta asestuksen (ETY) N:o 1017/68 12 artiklan, asetuksen (ETY) N:o 4056/86 12 artiklan ja asetuksen (ETY) N:o 3975/87 5 artiklan vastustamismenettelyn mukaisen tiivistelmän.

Ollakseen vaatimusten mukainen hakemuksen on oltava täydellinen (asetuksen 3 artiklan 1 kohta). Tähän periaatteeseen on kaksi poikkeusta. Ensinnäkin, jos tässä lomakkeessa vaaditut tiedot tai asiakirjat eivät osittain tai kokonaan ole hakijan kohtuullisesti saatavilla, komissio katsoo hakemuksen kuitenkin olevan täydellinen ja se siis katsotaan tehdyksi, kun hakija perustelee tietojen puuttumisen ja toimittaa todennäköisimmät arviot puuttuvista tiedoista ilmoittaen arvioissa käyttämänsä lähteet. On ilmoitettava myös, mistä komissio voi hankkia puuttuvat tiedot ja asiakirjat, jotka eivät ole hakijan saatavilla. Toiseksi komissio

vaatii ainoastaan ilmoitetun toimenpiteen arvioimisen kannalta olennaiset ja välttämättömät tiedot. On mahdollista, etteivät kaikki tässä lomakkeessa vaaditut tiedot ole tämän kannalta välttämättömiä. Komissio voi tällaisessa tapauksessa vapauttaa joidenkin tietojen toimittamisvelvollisuudesta (asetuksen 3 artiklan 2 kohta). Tämä säännös mahdollistaa hakemuksen mukauttamisen kussakin yksittäistapauksessa siten, että se sisältää vain ehdottomasti tarpeelliset tiedot. Säännöksen tarkoituksena on vapauttaa yritykset, erityisesti pienet ja keskisuuret yritykset, tarpeettomista hallinnollisista velvoitteista. Kun hakija jättää tietoja tai asiakirjoja toimittamatta tästä syystä, hakemuksessa on perusteltava, miksi hakija arvioi kyseiset tiedot tarkastelun kannalta tarpeettomiksi.

Jos komissio katsoo hakemuksen olevan joltain merkittävältä kohdaltaan epätäydellinen, se ilmoittaa tästä kuukauden kuluessa vastaanottopäivästä kirjallisesti hakijalle täsmentäen puuttuvien tietojen luonteen. Tässä tapauksessa hakemus tulee voimaan sinä päivänä, jona komissio on saanut kaikki tiedot. Jos komissio ei ilmoita hakijalle kuukauden kuluessa hakemuksen olevan merkittävältä kohdaltaan epätäydellinen, hakemuksen katsotaan olevan täydellinen ja voimassa oleva (asetuksen 4 artikla).

On tärkeää, että yritykset ilmoittavat komissiolle tosiseikoissa tapahtuneet merkittävät muutokset, mukaan lukien muutokset, joista ne ovat saaneet tietää vasta hakemuksen jättämisen jälkeen. Komissiolle on siten ilmoitettava viipymättä hakemuksen kohteena olevan sopimuksen, päätöksen tai menettelytavan muutoksista (asetuksen 4 artiklan 3 kohta). Komissiolle ilmoittamatta jättäminen voi johtaa muun muassa hakemuksen perusteella tehdyn komission puuttumattomuuspäätöksen raukeamiseen tai poikkeuspäätöksen peruuttamiseen ([1]).

F. **Tarkkojen tietojen tarve**

Sen lisäksi, että hakemus on täydellinen, toimitettujen tietojen on oltava täsmällisiä (asetuksen 3 artiklan 1 kohta). Komissio voi päätöksellään määrätä sakkoja aina 5 000 euroon asti yrityksille ja yritysten yhteenliittymille, jotka tahallaan tai tuottamuksesta toimittavat hakemuksessaan virheellisiä tai harhaanjohtavia tietoja (asetuksen (ETY) N:o 1017/68 22 artiklan 1 kohdan a alakohta, asetuksen (ETY) N:o 4056/86 19 artiklan 1 kohdan a alakohta ja asetuksen (ETY) N:o 3975/87 12 artiklan 1 kohdan a alakohta). Tällaisten tietojen katsotaan lisäksi olevan epätäydellisiä (asetuksen 4 artiklan 4 kohta).

G. **Kuka voi tehdä hakemuksen?**

Jokainen EY:n perustamissopimuksen 85 ja 86 artiklassa sekä ETA-sopimuksen 53 ja 54 artiklassa määriteltyjen sopimusten, päätösten tai yhdenmukaistettujen menettelytapojen osapuolena oleva yritys on oikeutettu hakemaan asetuksen (ETY) N:o 3975/87 3 artiklan 2 kohdan mukaista puuttumattomuustodistusta. Jokainen asetuksen (ETY) N:o 1017/68 2 ja 5 artiklassa samoin kuin EY:n perustamissopimuksen 85 artiklassa ja ETA-sopimuksen 53 artiklassa määriteltyjen sopimusten, päätösten tai yhdenmukaistettujen menettelytapojen osapuolena oleva yritys on oikeutettu hakemaan poikkeusta. Yritysten yhteenliittymä on oikeutettu jättämään hakemuksen, joka liittyy sellaisiin päätöksiin tai yhdenmukaistettuihin menettelyihin, jotka on otettu käyttöön sen toiminnassa.

Yritysten välisten sopimusten ja yhdenmukaistettujen menettelytapojen osalta on yleisenä käytäntönä, että osapuolet esittävät yhteisen hakemuksen. Tämä ei ole pakollista, mutta komissio suosittelee sitä voimakkaasti, koska siten se saa samanaikaisesti lausunnot kaikilta yrityksiltä, joita asia suoranaisesti koskee. Jos jokin osapuolista jättää hakemuksen yksinään, sen on ilmoitettava siitä muille kyseisen sopimuksen, päätöksen tai menettelytavan osapuolille (asetuksen 1 artiklan 2 kohta). Hakija voi myös toimittaa muille osapuolille jäljennöksen täytetystä lomakkeesta poistettuaan siitä tarvittaessa luottamukselliset tiedot ja liikesalaisuudet (jäljempänä oleva täyttöohjeosa, kysymys 1.2).

Kun yritykset jättävät yhteisen hakemuksen, yleiseksi käytännöksi on tullut nimittää yhteinen edustaja, joka toimii kaikkien osapuolina olevien yritysten puolesta, jättää hakemuksen ja huolehtii yhteydenpidosta komissioon (asetuksen 1 artiklan 4 kohta). Tämä yhtä lailla hyödyllinen toimenpide ei ole pakollinen, ja yhteisen hakemuksen jättävät yritykset voivat myös allekirjoittaa sen jokainen erikseen.

([1]) Ks. asetuksen (ETY) N:o 1017/68 13 artiklan 3 kohdan a alakohta, asetuksen (ETY) N:o 4056/86 13 artiklan 3 kohdan a alakohta ja asetuksen (ETY) N:o 3975/87 6 artiklan 3 kohdan a alakohta.

H. **Kuinka hakemus laaditaan?**

Hakemukset voidaan laatia jollain Euroopan unionin tai EFTA-valtion virallisella kielellä (asetuksen 2 artiklan 5 kohta ja 6 artikla). Nopean käsittelyn varmistamiseksi on kuitenkin suotavaa käyttää EFTAn valvontaviranomaiselle osoitettavissa hakemuksissa jotain EFTA-valtion virallista kieltä tai EFTAn valvontaviranomaisen työkieltä, englantia, ja komissiolle osoitettavissa hakemuksissa jotain Euroopan unionin tai EFTA-valtion virallista kieltä tai EFTAn valvontaviranomaisen työkieltä. Valittu kieli on jatkossa hakijan osalta käsittelyssä käytettävä kieli.

Yritysten on annettava tiedoksi lomakkeessa pyydetyt tiedot käyttäen sen jakso- ja kohtanumerointia, allekirjoitettava 13 jaksossa olevan mallin mukainen vakuutus ja liitettävä hakemukseen pyydetyt liiteasiakirjat.

Liiteasiakirjat on toimitettava alkuperäiskielellä. Jos alkuperäiskieli ei ole mikään unionin virallisista kielistä, asiakirjat on käännettävä käsittelyssä käytettävälle kielelle. Nämä asiakirjat voivat olla alkuperäisiä tai alkuperäisten jäljennöksiä (asetuksen 2 artiklan 4 kohta).

Jollei toisin ilmoiteta, kaikkien tässä lomakkeessa pyydettyjen tietojen on koskettava hakemuksen tekovuotta edeltävää kalenterivuotta. Jos näitä tietoja ei ole kohtuudella saatavilla (jos esimerkiksi käytetään tilikausia, jotka eivät perustu kalenterivuodelle tai jos edellisen vuoden lukuja ei vielä ole saatavilla), on toimitettava viimeisimmät saatavilla olevat tiedot sekä perusteltava, miksi hakemusvuotta edeltävään kalenterivuoteen perustuvia tietoja ei voida toimittaa.

Taloudelliset tiedot voidaan ilmaista sinä valuuttana, jossa asianomaisen yrityksen tai asianomaisten yritysten tarkastettu tilinpäätös on laadittu, tai euroina. Jälkimmäisessä tapauksessa muuntokurssi on kyseessä olevien vuosien tai ajanjaksojen keskimääräinen muuntokurssi.

Hakemuksesta on toimitettava yksi alkuperäinen ja seitsemäntoista jäljennöstä, ja mukana seuraavat asiakirjat on toimitettava kolmena kappaleena (asetuksen 2 artiklan 3 kohta).

Hakemus on toimitettava seuraavaan osoitteeseen:

Euroopan yhteisöjen komissio
Kilpailun pääosasto (PO IV)
Kirjaaja
200 rue de la Loi/Wetstraat 200
B-1049 Bruxelles/Brussel

tai jätettävä arkipäivinä ja komission virka-aikana seuraavaan osoitteeseen:

Euroopan yhteisöjen komissio
Kilpailun pääosasto (PO IV)
Kirjaaja
158 avenue de Cortenberg/Kortenberglaan 158
B-1040 Bruxelles/Brussel

I. **Salassapito**

EY:n perustamissopimuksen 214 artiklan, asetuksen (ETY) N:o 1017/68 27 artiklan, asetuksen (ETY) N:o 4056/86 24 artiklan, asetuksen (ETY) N:o 3975/87 17 artiklan, ETA-sopimuksen pöytäkirjassa N:o 23 olevan 9 artiklan, ETA-sopimuksen 122 artiklan sekä valvontaviranomaisen ja tuomioistuimen perustamista koskevan EFTA-valtioiden sopimuksen pöytäkirjassa N:o 4 olevan VI luvun 27 artiklan, IX luvun 24 artiklan ja XI luvun 17 artiklan nojalla komissio, Euroopan yhteisön jäsenvaltiot, EFTAn valvontaviranomainen ja EFTA-valtiot eivät saa ilmaista salassapitovelvollisuuden alaisia tietoja.

Toisaalta asetuksissa (ETY) N:o 1017/68, (ETY) N:o 4056/86 ja (ETY) N:o 3975/87 edellytetään, että komissio julkaisee tiivistelmän poikkeushakemuksesta. Julkaistaessa tiivistelmää komission ”on otettava huomioon yritysten oikeutetut edut sen suhteen, ettei niiden liikesalaisuuksia paljasteta” (asetuksen (ETY) N:o 1017/68 12 artiklan 2 kohta, asetuksen (ETY) N:o 4056/86 12 artiklan 2 kohta, asetuksen (ETY) N:o 3975/87 5 artiklan 2 kohta).

Ennen kuin komissio julkaisee tiivistelmän hakemuksesta, se näyttää hakijalle/hakijoille jäljennöksen suunnittelemastaan tekstistä.

Jos yritys katsoo, että olisi sen etujen vastaista julkaista tai muulla tavoin paljastaa muille yrityksille joitakin siltä pyydettyjä tietoja, se voi toimittaa tällaiset tiedot yhdessä tai useammassa erillisessä liitteessä merkiten jokaiselle sivulle selkeästi maininnan "Liikesalaisuuksia". Yrityksen on myös perusteltava, miksi luottamuksellisiksi tai salaisiksi luokiteltuja tietoja ei saisi paljastaa tai julkistaa.

J. **Jatkomenettely**

Hakemukset kirjataan kilpailuasiain pääosaston (PO IV) kirjaamossa. Ne tulevat voimaan päivänä, jona komissio ottaa ne vastaan, tai postileiman päivänä, jos ne on lähetetty kirjatussa kirjeessä (asetuksen 4 artiklan 1 kohta). Epätäydellisiin hakemuksiin sovelletaan kuitenkin erityissäännöksiä (ks. E kohta).

Komissio ilmoittaa kirjallisesti kaikkien hakemusten saapumisesta ja ilmoittaa samalla asian kirjaamisnumeron. Tämä numero on mainittava kaikessa hakemusta koskevassa kirjeenvaihdossa. Saantitodistus ei vielä merkitse sitä, että hakemus on voimassa.

Osapuolilta tai muilta asianosaisilta voidaan tarvittaessa pyytää lisätietoja, ja järjestelyihin voidaan tehdä muutosehdotuksia, jotta ne voitaisiin hyväksyä.

Komissio voi vastustaa poikkeushakemusta, jos se vakavasti epäilee, että kyseisille järjestelyille ei pitäisi myöntää poikkeusta.

Jos komissio on esittänyt vakavia epäilyksiä vastustamismenettelyn aikana, mutta aikoo myöntää poikkeuksen, sen on julkaistava tiivistelmä ja pyydettävä muita asianosaisia esittämään huomautuksensa (asetuksen (ETY) N:o 1017/68 26 artiklan 3 kohta, asetuksen (ETY) N:o 4056/86 23 artiklan 3 kohta ja asetuksen (ETY) N:o 3975/87 16 artiklan 3 kohta). Tämän jälkeen alustava päätösluonnos on toimitettava jäsenvaltioiden toimivaltaisista viranomaisista koostuvalle kyseisen alan neuvoa-antavalle komitealle, jonka kanssa siitä on myös keskusteltava. Jos käsiteltävä asia kuuluu ETA-sopimuksen soveltamisalaan, EFTAn valvontaviranomaisen ja EFTA-valtioiden edustajia pyydetään osallistumaan keskusteluihin. Vasta tämän jälkeen ja ellei ole ilmennyt mitään, mikä muuttaisi komission aikomuksen, komissio voi tehdä päätöksen.

Joskus asian käsittely lopetetaan ilman muodollista päätöstä esimerkiksi sen vuoksi, että kyseiset järjestelyt kuuluvat jo ryhmäpoikkeuksen soveltamisalaan, tai asia ei ainakaan sen hetkisissä olosuhteissa edellytä komission toimenpiteitä. Tällöin komissio lähettää hallinnollisen kirjeen. Vaikka hallinnollinen kirje ei olekaan komission päätös, se osoittaa, miten komission kilpailuasiain pääosasto (PO IV) arvioi tapausta sillä hetkellä käytettävissään olevien tietojen perusteella. Tämä merkitsee sitä, että komissio voi tarvittaessa tehdä aiheellisen päätöksen oikeudellisen tilanteen selvittämiseksi (jos se katsoo esimerkiksi sopimuksen olevan EY:n perustamissopimuksen 85 artiklan 2 kohdan ja/tai ETA-sopimuksen 53 artiklan 2 kohdan nojalla mitätön).

K. **Lomakkeen täyttöohjeissa käytetyt määritelmät**

Sopimus: "Sopimuksella" tarkoitetaan kaikkia erilaisia järjestelyitä eli yritysten välisiä sopimuksia, yritysten yhteenliittymien päätöksiä ja yhdenmukaistettuja menettelytapoja.

Vuosi: Ellei toisin ilmaista, tässä lomakkeessa "vuodella" tarkoitetaan aina kalenterivuotta.

Yritysryhmä: Tässä lomakkeessa on kyse yritysryhmästä, kun:

— yritys omistaa enemmän kuin puolet toisen yrityksen pääomasta tai liikeomaisuudesta, tai

— yrityksellä on oikeus käyttää yli puolta toisen yrityksen äänimäärästä, tai

— yrityksellä on oikeus nimetä enemmän kuin puolet toisen yrityksen hallintoneuvoston, hallituksen tai yritystä oikeudellisesti edustavan toimielimen jäsenistä, tai

— yrityksellä on oikeus johtaa toisen yrityksen liiketoimintaa.

Usean yrityksen yhteisessä määräysvallassa oleva yritys (yhteisyritys) kuuluu tämän lomakkeen nojalla näiden jokaisen yrityksen ryhmään.

Ilmoitettu sopimus: Ilmoitetulla sopimuksella tarkoitetaan sopimusta, jota koskeva hakemus tehdään oheisella lomakkeella.

Merkitykselliset tuotemarkkinat: Lomakkeen kysymyksessä 5.1 pyydetään hakemuksen jättävää yritystä tai henkilöä määrittelemään tuote- ja/tai palvelumarkkinat, joihin kyseinen sopimus todennäköisesti vaikuttaa. Useat lomakkeen muut kysymykset perustuvat tähän määritelmään. Hakemuksen jättävien osapuolten ilmoittamaan määritelmään viitataan tässä lomakkeessa käsitteellä "merkitykselliset tuotemarkkinat".

Merkitykselliset maantieteelliset markkinat: Tämän lomakkeen kysymyksessä 5.2 velvoitetaan hakemuksen jättävä yritys tai henkilö määrittelemään merkitykselliset maantieteelliset markkinat, joihin kyseinen sopimus todennäköisesti vaikuttaa. Useat lomakkeen muut kysymykset perustuvat tähän määritelmään. Hakemuksen jättävien osapuolten ilmoittamaan määritelmään viitataan tässä lomakkeessa käsitteellä ”merkitykselliset maantieteelliset markkinat”.

Merkitykselliset tuotemarkkinat ja maantieteelliset markkinat: Yhdistämällä osapuolten vastaukset kysymykseen 5 määritellään ne merkitykselliset markkinat, joihin sopimus vaikuttaa. Useat lomakkeen muut kysymykset perustuvat tähän määritelmään. Osapuolten ilmoittamaan määritelmään viitataan tässä lomakkeessa käsitteellä ” merkitykselliset maantieteelliset markkinat ja tuotemarkkinat”.

Osapuolet ja hakija: Sanalla ”osapuolet” tarkoitetaan kaikkia kyseisen sopimuksen osapuolia. Koska hakemuksen voi jättää myös yksi sopimuspuolena oleva yritys, ilmaisua ”hakija” käytetään tarkoittamaan ainoastaan yritystä tai yrityksiä, jotka tosiasiallisesti jättävät hakemuksen.

TR-LOMAKE – TÄYTTÖOHJEET

Hakemuksen ensimmäiselle sivulle on kirjoitettava seuraava teksti: ”TR-lomakkeen mukainen hakemus” sekä asiasta riippuen jokin seuraavista:

— ”Asetuksen (ETY) N:o 1017/68 12 artiklan mukainen poikkeushakemus”

— ”Asetuksen (ETY) N:o 4056/86 12 artiklan mukainen poikkeushakemus”

— ”Asetuksen (ETY) N:o 3975/87 3 artiklan 2 kohdan mukainen puuttumattomuustodistushakemus ja/tai 5 artiklan mukainen poikkeushakemus”.

I LUKU

Osapuolia, niiden yritysryhmiä ja sopimusta koskevat jaksot

1 jakso

Tiedot hakemuksen jättävistä yrityksistä tai henkilöistä

1.1. Yritykset, joiden puolesta hakemus tehdään ja niiden virallinen nimi tai yleisesti käytetty kaupallinen nimi tai sen lyhennelmä (jos se poikkeaa virallisesta nimestä).

1.2. Jos hakemus tehdään ainoastaan yhden yrityksen tai ainoastaan joidenkin kyseisen sopimuksen osapuolina olevien yritysten puolesta, on vahvistettava, että muille yrityksille on ilmoitettu asiasta, ja ilmoitettava, ovatko ne saaneet hakemuksesta jäljennöksen, josta on poistettu luottamukselliset tiedot ja liikesalaisuudet ([1]). (Siinä tapauksessa hakemukseen liitetään muille osapuolille toimitetun korjatun hakemuksen jäljennös.)

1.3. Jos tehdään yhteinen hakemus, tieto siitä, onko yhteinen edustaja ([2]) nimetty ([3]).

Jos on, annetaan 1.3.1 – 1.3.3 kohdassa pyydetyt tiedot.

Jos ei, annetaan tiedot kunkin osapuolen edustajakseen valtuuttamista henkilöistä ja selvitetään, ketä kukin edustaa.

1.3.1. Edustajan nimi.

1.3.2. Edustajan osoite.

1.3.3. Edustajan puhelin- ja faksinumero.

1.4. Jos nimetään yksi tai useampia edustajia, hakemukseen liitetään todistus edustajan valtuudesta toimia hakemuksen tekevän yrityksen tai yritysten puolesta.

2 Jakso

Tiedot sopimuspuolista ja yritysryhmistä, joihin ne kuuluvat

2.1. Kyseisen sopimuksen osapuolten nimet ja osoitteet sekä maa, jossa niiden pääkonttori sijaitsee.

2.2. Kunkin sopimuspuolen toiminnan luonne.

2.3. Kunkin sopimuspuolen yhteyshenkilön nimi, osoite, puhelin- ja faksinumero sekä hänen asemansa yrityksessä.

2.4. Luettelo niistä yritysryhmistä, joihin osapuolet kuuluvat. Kyseisten yritysryhmien toimialat sekä kunkin toimialan maailmanlaajuinen liikevaihto ([4]).

([1]) Komissio on tietoinen siitä, että tietyissä poikkeustapauksissa voi olla mahdotonta ilmoittaa muille kuin hakemuksen osapuolille sopimusta koskevasta hakemuksesta tai antaa niille jäljennöstä hakemuksesta. Näin voi olla esimerkiksi, kun kyseessä on vakiosopimus, joka on tehty lukuisten yritysten välillä. Tällöin on perusteltava, minkä vuoksi normaalikäyttöä ei ole noudatettu.

([2]) *Huom.* Tässä kysymyksessä edustajalla tarkoitetaan muodollisesti nimettyä yksityishenkilöä tai yritystä, joka tekee hakemuksen hakijan tai hakijoiden puolesta. Tällainen tilanne on erotettava tilanteesta, jossa hakemuksen on allekirjoittanut joku kyseisen yhtiön tai kyseisten yhtiöiden jäsen yksinään. Tällöin ei ole nimetty edustajaa.

([3]) *Huom.* Ei ole välttämätöntä nimetä edustajia hakemuksen täyttämistä ja/tai jättämistä varten. Kysymyksessä vaaditaan edustajaa koskevia tietoja ainoastaan silloin, kun hakijat ovat päättäneet nimetä sellaisen.

([4]) Pankki- ja vakuutusalan liikevaihdon laskemiseksi ks. ETA-sopimuksen pöytäkirjassa N:o 22 oleva 3 artikla.

3 jakso

Menettely

3.1. Onko kyseisen sopimuksen vuoksi oltu virallisesti yhteydessä muihin kilpailuviranomaisiin? Jos on, mainitkaa kyseiset viranomaiset, kyseinen henkilö tai osasto sekä yhteydenoton laatu. Tämän lisäksi on ilmoitettava kaikki tätä sopimusta tai tähän sopimukseen liittyvää sopimusta koskevat hakijan tiedossa olevat aiemmat menettelyt tai epäviralliset yhteydenotot komissioon ja/tai EFTAn valvontaviranomaiseen, sekä kaikki aiemmat menettelyt yhteisön tai EFTA-valtioiden alueella kansallisten viranomaisten tai tuomioistuinten kanssa.

3.2. Lyhyt perustelu sille, miksi asia mahdollisesti halutaan käsiteltävän kiireellisenä.

3.3. Aiotaanko hakemuksen tueksi esittää muita seikkoja tai perusteluja, jotka eivät vielä ole saatavilla, ja mitä kohtia ne koskevat [1].

4 jakso

Täydelliset tiedot järjestelyistä

4.1. Yhteenveto hakemuksen kohteena olevan sopimuksen luonteesta, sisällöstä ja tavoitteista.

4.2. Eritelmä kaikista järjestelyihin sisältyvistä määräyksistä, jotka ovat omiaan rajoittamaan osapuolten vapautta tehdä itsenäisiä kaupallisia päätöksiä esimerkiksi seuraavista seikoista:

— osto- tai myyntihinnat, alennukset tai muut kauppaehdot,

— tarjottavien palvelujen määrä,

— tekninen kehitys tai investoinnit,

— markkinoiden tai hankitalähteiden valinta,

— hankinnat ulkopuolisilta tai myynti ulkopuolisille,

— samanlaisten edellytysten soveltaminen samankaltaisten palvelujen toimittamiseen,

— erilaisten palvelujen tarjoaminen erikseen tai yhdessä.

Jos hakija vetoaa vastustamismenettelyyn ryhmäpoikkeusasetuksen nojalla, tässä luettelossa on ilmoitettava ne rajoitukset, jotka eivät sovellettavan asetuksen nojalla ilman muuta kuulu poikkeuksen soveltamisalaan.

4.3. Ne yhteisön jäsenvaltiot ja/tai EFTA-valtiot [2], joiden väliseen kauppaan järjestelyt saattavat vaikuttaa. Vastaus on perusteltava hakijan mielestä tarpeellisilla kauppavirtaa koskevilla tiedoilla. Lisäksi on ilmoitettava, vaikuttavatko järjestelyt yhteisön tai Euroopan talousalueen ja yhden tai useamman kolmannen maan väliseen kauppaan; vastaus on perusteltava.

II LUKU

Merkityksellisiä markkinoita koskeva jakso

5 jakso

Merkitykselliset markkinat

Merkityksellisiin tuotemarkkinoihin kuuluvat kaikki tuotteet ja/tai palvelut, jotka kuluttajan kannalta ovat toisiaan vastaavia tai korvaavia ominaisuuksiensa, hintansa tai käyttötarkoituksensa suhteen [3].

Seuraavia tekijöitä pidetään tavallisesti tärkeinä merkityksellisiä tuotemarkkinoita määriteltäessä, ja ne on otettava huomioon tarkastelussa [4].

— palvelujen samankaltaisuuden aste,

— palvelujen väliset hintaerot,

— palvelusta toiseen siirtymisestä aiheutuvat kulut, kun kyse on kahdesta mahdollisesti kilpailevasta palvelusta,

— kuluttajan perinteinen tai vakiintunut mieltymys tiettyyn palvelulajiin tai -luokkaan,

— kyseisellä alalla käytettyjen palvelujen luokitus (ammattiyhdistysten ylläpitämät nimikkeistöt jne.).

[1] *Huom.* Jos hakijat ovat tällä lomakkeella toimittaneet vaaditut tiedot, jotka olivat kohtuudella niiden saatavilla hakemuksen tekohetkellä, osapuolten aikomus toimittaa muita tietoja tai asiakirjoja kohtuullisen ajan kuluessa ei estä hakemuksen vaatimustenmukaisuutta sen tekohetkellä.
[2] Ks. luettelo liitteessä II.
[3] EYVL C 372, 9.12.1997, s. 5.
[4] Luettelo ei kuitenkaan ole tyhjentävä, ja hakijat voivat viitata myös muihin tekijöihin.

Merkitykselliset maantieteelliset markkinat vastaavat kilpailuolosuhteiltaan riittävän yhtenäistä ja ympäröivistä alueista juuri kilpailuolosuhteiltaan merkittävästi eroavaa aluetta, jolla asianomaiset yritykset tarjoavat tuotteitaan ja palvelujaan.

Merkityksellisten maantieteellisten markkinoiden määrittämisen kannalta merkittäviä tekijöitä ([1]) ovat asianomaisten palvelujen luonne ja ominaisuudet, mahdolliset markkinoille pääsyn esteet ja kuluttajien mieltymykset sekä huomattavat erot markkinaosuuksissa tai merkittävät hintaerot ympäröivillä alueilla.

5.1. Edellä esitetyn perusteella on selvitettävä merkityksellisten tuotemarkkinoiden määritelmä, jonka perusteella komission olisi hakijan mielestä tarkasteltava hakemusta.

Arviot ja päätelmät on perusteltava ja selitettävä, miten edellä esitetyt tekijät on otettu huomioon. Erityisesti on selvitettävä, mihin yksittäisiin tuotteisiin tai palveluihin kyseinen sopimus suoraan tai välillisesti vaikuttaa ja mitkä palveluluokat ovat hakijan markkinamääritelmän mukaan korvaavia.

Seuraavissa kysymyksissä kyseisestä määritelmästä (tai määritelmistä) käytetään ilmaisua ”merkitykselliset tuotemarkkinat”.

5.2. Edellä esitetyn perusteella on selvitettävä merkityksellisten maantieteellisten markkinoiden määritelmä, jonka perusteella komission olisi hakijan mielestä tarkasteltava hakemusta.

Arviot ja päätelmät on perusteltava ja on selitettävä, miten edellä esitetyt tekijät on otettu huomioon. Erityisesti on selvitettävä, mitkä ovat ne maat, joissa sopimuspuolet toimivat merkityksellisillä tuotemarkkinoilla, ja jos merkitykselliset maantieteelliset markkinat hakijan mielestä ovat yksittäisiä Euroopan yhteisön jäsenvaltioita tai EFTA-valtioiden aluetta, joissa sopimuksen osapuolet toimivat, laajemmat, syyt tähän on mainittava.

Seuraavissa kysymyksissä määritelmään (tai määritelmiin) viitataan ilmaisulla ”merkitykselliset maantieteelliset markkinat”.

6 jakso

Osapuolten kanssa samoilla markkinoilla toimivat yritysryhmän jäsenet

6.1. Kunkin sopimuspuolen osalta on ilmoitettava samaan ryhmään kuuluvat yritykset, jotka

6.1.1. toimivat merkityksellisillä tuotemarkkinoilla

6.1.2. toimivat merkityksellisten tuotemarkkinoiden lähimarkkinoilla (eli joiden toiminta kohdistuu tuotteisiin ja/tai palveluihin, jotka eivät korvaa täydellisesti tai korvaavat vain osittain hakijan määrittelemät tuotteet).

Tällaiset yritykset on mainittava, vaikka ne myisivät asianomaista tuotetta tai palvelua maantieteellisesti eri alueilla kuin millä ilmoitettavan sopimuksen osapuolet toimivat. Jokaisen yritysryhmän jäsenen nimi, kotimaa, yksilöidyt tuotteet tai tarjoamat palvelut ja toiminnan maantieteellinen alue on ilmoitettava.

7 jakso

Osapuolten asema vaikutusalueeseen kuuluvilla merkityksellisillä tuotemarkkinoilla

Tässä jaksossa pyydetyt tiedot on annettava osapuolten yritysryhmien osalta kokonaisuudessaan. Ei riitä, että tiedot annetaan ainoastaan niiden yritysten osalta, joita sopimus suoraan koskee.

7.1. Kaikista kysymyksen 5.1 vastauksessa määritellyistä merkityksellisistä tuotemarkkinoista on annettava seuraavat tiedot:

7.1.1. osapuolten markkinaosuudet merkityksellisillä maantieteellisillä markkinoilla kolmen viimeksi kuluneen vuoden aikana;

7.1.2. Osapuolten markkinaosuudet a) Euroopan talousalueella, b) Euroopan yhteisössä, c) EFTA-valtioiden alueella ja d) kunkin EY:n jäsenvaltion ja EFTA-valtion alueella kolmen viimeksi kuluneen vuoden aikana, jos markkinaosuudet eroavat toisistaan ([2]). Markkinaosuuksien ollessa pienemmät kuin 20 prosenttia on ilmoitettava ainoastaan, mille välille niiden osuus asettuu: 0 – 5 prosenttia, 5 – 10 prosenttia, 10 – 15 prosenttia vai 15 – 20 prosenttia.

([1]) Luettelo ei kuitenkaan ole tyhjentävä, ja hakijat voivat viitata myös muihin tekijöihin.

([2]) Kun merkitykselliset maantieteelliset markkinat ovat maailmanlaajuiset, on annettava ETYa, EY:tä, EFTA-valtioiden aluetta ja jokaista EY:n jäsenvaltiota koskevat luvut. Kun merkitykselliset maantieteelliset markkinat ovat samat kuin EY, on annettava ETAa, EFTA-valtioiden aluetta ja kutakin EY:n jäsenvaltiota koskevat luvut. Kun markkinoiden katsotaan olevan kansalliset, on annettava ETAa, EY:tä ja EFTA-valtioiden aluetta koskevat luvut.

Näihin kysymyksiin vastattaessa markkinaosuus voidaan laskea arvon tai määrän perusteella. Kaikki luvut on perusteltava. Sen vuoksi kunkin tapauksen kohdalla on ilmoitettava markkinoiden kokonaisarvo tai -määrä sekä kunkin osapuolen myynti/liikevaihto. Myös tietolähde tai -lähteet on mainittava (esimerkiksi virallinen tilasto, arvio tai muu vastaava), ja jos mahdollista, liitettävä mukaan jäljennökset asiakirjoista, joista tiedot on otettu.

8 jakso

Kilpailijoiden ja asiakkaiden asema merkityksellisillä tuotemarkkinoilla

Tässä jaksossa pyydetyt tiedot on toimitettava yhdessä kaikkien osapuolten osalta, eikä erikseen yksittäisistä yrityksistä, joita sopimus suoraan koskee.

Kaikkien sellaisten merkityksellisten tuote- sekä maantieteellisten markkinoiden osalta, joilla osapuolten yhteinen markkinaosuus on suurempi kuin 15 prosenttia, on vastattava seuraaviin kysymyksiin:

8.1. Osapuolten viisi tärkeintä kilpailijaa: yritysten nimet ja todennäköisin arvio niiden markkinaosuuksista merkityksellisillä maantieteellisillä markkinoilla. Lisäksi on mainittava kunkin yrityksen osoite, puhelin- ja faksinumerot sekä mahdollisesti myös yhteyshenkilön nimi.

8.2. Kunkin osapuolen viisi tärkeintä asiakasta ja näiden nimet, osoitteet, puhelin- ja faksinumerot sekä yhteyshenkilöiden nimet.

9 jakso

Markkinoille pääsy ja mahdollinen kilpailu tuotteiden ja maantieteellisten alueiden kannalta

Kaikkien sellaisten merkityksellisten tuote- sekä maantieteellisten markkinoiden osalta, joilla osapuolten yhteinen markkinaosuus on suurempi kuin 15 prosenttia, on vastattava seuraaviin kysymyksiin:

9.1. Mitkä tuotteisiin liittyvät tekijät vaikuttavat merkityksellisille tuotemarkkinoille pääsyyn (eli mitkä esteet haittaavat sellaisten yritysten, jotka tällä hetkellä eivät tarjoa palveluita merkityksellisillä tuotemarkkinoilla, pääsyä näille markkinoille?). Tarvittaessa on otettava huomioon seuraavat näkökohdat:

— Missä määrin markkinoille pääsyyn vaikuttavat tarve saada viranomaisten lupa tai jotkin olemassa olevat standardit? Valvotaanko markkinoille pääsyä lakien tai asetusten avulla?

— Missä määrin markkinoille pääsyyn vaikuttaa mahdollisuus käyttää liikenteen infrastruktuuria?

— Missä määrin markkinoille pääsyyn vaikuttaa liikkuvan kaluston, alusten, ilma-alusten tai palvelujen tarjoamisen edellyttämien muiden liikennevälineiden saatavuus?

— Missä määrin markkinoille pääsyyn vaikuttaa yrityksen ja sen tavarantoimittajien ja/tai asiakkaiden välillä tehtyjen sopimusten kesto?

— Mikä merkitys on tutkimus- ja kehitystyöllä ja erityisesti patenteilla, tietotaidolla ja muilla oikeuksilla näillä markkinoilla?

9.2. Mitkä maantieteellisiin seikkoihin liittyvät tekijät vaikuttavat merkityksellisille maantieteellisille markkinoille pääsyyn (eli mitkä seikat estävät sellaisia yrityksiä, jotka tällä hetkellä tuottavat palveluja merkityksellisillä tuotemarkkinoilla mutta merkityksellisten maantieteellisten markkinoiden ulkopuolella laajentamasta toimintaansa näille markkinoille?) Vastaukset on perusteltava ja tarvittaessa on selvitettävä seuraavien tekijöiden merkitys:

— lailla säädetyt kauppaesteet, kuten tullit, kiintiöt jne.

— paikalliset tai tekniset erityisvaatimukset

— julkisia hankintoja koskevien sopimusten tekomenettelyt

— sopivien paikallisten jakelu- ja myyntipisteiden olemassaolo

— tarve saada pääsy liikenteen infastruktuureihin

— kuluttajien vakiintuneet paikallisten tuotteiden kulutustottumukset

— kieliseikat.

9.3. Onko merkityksellisille tuotemarkkinoille niillä maantieteellisillä alueilla, joilla osapuolet toimivat tullut uusia yrityksiä kolmen viimeksi kuluneen vuoden aikana? Uudet tulokkaat on ilmoitettava sekä tuotteiden että alueiden osalta. Jos markkinoille on tullut uusia yrityksiä, on ilmoitettava yrityksen tai yritysten tiedot (nimi, osoite, puhelin ja faksinumerot ja yhteyshenkilön nimi, jos mahdollista) ja esitettävä todennäköisin arvio markkinaosuuksista merkityksellisillä tuote- ja maantieteellisillä markkinoilla.

III LUKU

Loppujaksot

10 jakso

Syyt puuttumattomuustodistuksen hakemiseen

Jos haetaan puuttumattomuustodistusta, tässä kohdassa on mainittava:

10.1. Mitkä sopimuksen tai menettelytapojen määräykset tai vaikutukset saattaisivat hakijan mielestä olla EY:n ja/tai ETA:n kilpailusääntöjen vastaisia. Tämän kohdan tarkoituksena on antaa komissiolle mahdollisimman selvä käsitys niistä epäilyistä, joita hakijalla on sopimuksen tai menettelytapojen suhteen ja jotka se haluaa ratkaistavaksi puuttumattomuustodistuksella.

Kolmessa seuraavassa kohdassa on ilmoitettava ne asiaa koskevat seikat ja perustelut, joiden vuoksi hakija katsoo, että EY:n perustamissopimuksen 85 artiklan 1 kohtaa tai 86 artiklaa taikka ETA-sopimuksen 53 artiklan 1 kohtaa tai 54 artiklaa ei tule soveltaa, toisin sanoen:

10.2. miksi sopimuksen tai menettelytapojen tarkoituksena ei ole merkittävällä tavalla estää, rajoittaa tai vääristää kilpailua yhteismarkkinoilla tai EFTA-valtioiden alueella, tai miksi niiden seuraukset eivät ole tällaiset, taikka miksi yrityksellä ei ole määräävää asemaa tai miksi sen menettelytavoissa ei ole kysymys määräävän aseman väärinkäytöstä; ja/tai

10.3. miksi sopimusten tai menettelytapojen tarkoituksena ei ole merkittävällä tavalla estää, rajoittaa tai vääristää kilpailua Euroopan talousalueella, tai miksi niiden vaikutukset eivät ole tällaiset, taikka miksi yrityksellä ei ole määräävää asemaa tai miksi sen menettelytavoissa ei ole kysymys määräävän aseman väärinkäytöstä; ja/tai

10.4. miksi sopimukset tai menettelytavat eivät ole omiaan vaikuttamaan merkittävällä tavalla EY:n jäsenvaltioiden väliseen kauppaan tai EY:n ja yhden tai useamman EFTA-valtion väliseen kauppaan taikka EFTA-valtioiden väliseen kauppaan.

11 jakso

Syyt poikkeusluvan hakemiseen

Jos haetaan poikkeusta asetuksen (ETY) N:o 1017/68 5 artiklan, EY:n perustamissopimuksen 85 artiklan 3 kohdan ja/tai ETA-sopimuksen 53 artiklan 3 kohdan nojalla, tässä kohdassa on selvitettävä:

11.1. Miten sopimus osaltaan tehostaa tuotantoa tai jakelua taikka edistää teknistä tai taloudellista kehitystä. Erityisesti on selvitettävä, kuinka sopimus osaltaan parantaa kuljetuspalveluja tai edistää kuljetustarpeiden jatkuvaa ja pysyvää tyydyttämistä markkinoilla, joilla tarjonta ja kysyntä saattavat ajoittain vaihdella huomattavasti, tai lisää yritysten tuottavuutta.

Erityisesti on selitettävä, miksi tällaisia etuja voidaan odottaa yhteistyöltä: onko sopimuspuolilla esimerkiksi toisiaan täydentäviä jakelujärjestelmiä tai tekniikoita, joista seuraa merkittäviä yhteisvaikutuksia (jos kyllä, millaisia?). Lisäksi on ilmoitettava, ovatko hakijat laatineet asiakirjoja tai tutkimuksia arvioidessaan toimenpiteen toteuttamismahdollisuuksia ja sen myönteisiä vaikutuksia, ja sisältävätkö kyseiset tutkimukset tai asiakirjat arvioita toimenpiteen aikaansaamista säästöistä tai paremmasta tuottavuudesta. Tällaisista tutkimuksista tai asiakirjoista on toimitettava jäljennökset.

11.2. Miten kohtuullinen osuus tällaisesta tehostamisesta tai edistämisestä saatavasta hyödystä tulee kuluttajille. Erityisesti on selvitettävä, miten sopimuksessa otetaan asianmukaisesti huomioon kuljetuspalvelujen käyttäjien tarpeet.

11.3. Miksi kaikki sopimukseen sisältyvät rajoittavat määräykset ovat välttämättömiä 11.1 kohdassa asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi (jos vedotaan vastustamismenettelyyn, on erityisen tärkeää yksilöidä ja perustella ne rajoitukset, jotka eivät sovellettavan asetuksen nojalla automaattisesti kuulu poikkeuksen soveltamisalaan). Tässä kohdassa on selitettävä, kuinka sopimuksen tuomia, vastauksessa 11.1 määriteltyjä etuja ei voitaisi saavuttaa tai ei voitaisi saavuttaa yhtä nopeasti ja tehokkaasti taikka voitaisiin saavuttaa ainosastaan korkeammin kustannuksin tai epätodennäköisimmin i) ilman koko sopimuksen tekemistä ja ii) ilman vastauksessa 4.2 ilmoitettuja sopimuksen erityislausekkeita ja määräyksiä.

11.4. Miksi järjestelyt eivät poista kilpailua merkittävällä osalla kyseisten tavaroiden tai palvelujen markkinoita.

12 jakso

Liiteasiakirjat

Täydellinen hakemus on laadittava ja toimitettava yhtenä alkuperäisenä kappaleena. Hakemuksen on sisällettävä viimeisin versio kaikista hakemuksen kohteena olevista sopimuksista, ja siihin on liitettävä seuraavat asiakirjat:

a) seitsemäntoista jäljennöstä hakemuksesta;

b) kaikkien hakemuksen kohteena olevan sopimuksen, päätöksen tai menettelytavan osapuolten vuosikertomukset ja tilit kolmen viimeisen vuoden ajalta kolmena kappaleena;

c) kolmena kappaleena tuoreimmat yrityksen sisäiset tai ulkoiset pitkäaikaiset markkinatutkimukset tai suunnitteluasiakirjat, joissa käsitellään vaikutusalaan kuuluvia markkinoita kilpailuolosuhteiden, kilpailijoiden (todellisten ja mahdollisten) sekä markkinatilanteen kannalta. Kussakin asiakirjassa on mainittava asiakirjan laatijan nimi ja asema;

d) toimihenkilöiden tai johtajien hakemuksen kohteena olevan sopimuksen arvioimiseksi tai tutkimiseksi tekemät tai teettämät kertomukset tai analyysit kolmena kappaleena.

13 jakso

Vakuutus

Hakemuksen lopussa on oltava seuraava vakuutus, joka kaikkien hakijoiden on allekirjoitettava tai joka on allekirjoitettava niiden puolesta.

”Allekirjoittaneet vakuuttavat, että tässä hakemuksessa olevat tiedot on annettu rehellisesti ja ovat totuudenmukaisia, että kaikista TR-lomakkeessa vaadituista asiakirjoista on toimitettu täydelliset jäljennökset siinä määrin kuin ne ovat olleet yritysryhmän, johon hakija kuuluu/hakijat kuuluvat, hallussa tai sen käytettävissä, että kaikki arviot on ilmoitettu arvioiksi ja ovat allekirjoittaneiden parhaita mahdollisia arvioita seikoista, joita ne koskevat, ja että kaikki esitetyt näkemykset ovat vilpittömiä.

Allekirjoittaneet tuntevat neuvoston asetuksen (ETY) N:o 1017/68 22 artiklan 1 kohdan a alakohdan, neuvoston asetuksen (ETY) N:o 4056/86 19 artiklan 1 kohdan a alakohdan ja neuvoston asetuksen (ETY) N:o 3975/87 12 artiklan 1 kohdan a alakohdan säännökset.

Paikka ja aika:

Allekirjoitukset:”

Hakemuksen allekirjoittajan tai allekirjoittajien nimet ja asema on lisättävä.

Allekirjoittamattomat hakemukset ovat mitättömiä.

Lisäys I

EY:N PERUSTAMISSOPIMUKSEN 85 JA 86 ARTIKLA, ETA-SOPIMUKSEN 53, 54 JA 56 ARTIKLA SEKÄ ETA-SOPIMUKSEN PÖYTÄKIRJASSA NRO 22 OLEVAT 2, 3 JA 4 ARTIKLA

EY:n perustamissopimuksen 85 artikla

1. Yhteismarkkinoille soveltumattomia ja kiellettyjä ovat sellaisten yritysten väliset sopimukset, yritysten yhteenliittymien päätökset sekä yritysten yhdenmukaistetut menettelytavat, jotka ovat omiaan vaikuttamaan jäsenvaltioiden väliseen kauppaan ja joiden tarkoituksena on estää, rajoittaa tai vääristää kilpailua yhteismarkkinoilla tai joista seuraa, että kilpailu estyy, rajoittuu tai vääristyy yhteismarkkinoilla, ja erityisesti sellaiset sopimukset, päätökset ja menettelytavat,

a) joilla suoraan tai välillisesti vahvistetaan osto- tai myyntihintoja taikka muita kauppaehtoja;

b) joilla rajoitetaan tai valvotaan tuotantoa, markkinoita, teknistä kehitystä taikka investointeja;

c) joilla jaetaan markkinoita tai hankintalähteitä;

d) joiden mukaan eri kauppakumppaneiden samankaltaisiin suorituksiin sovelletaan erilaisia ehtoja kauppakumppaneita epäedulliseen kilpailuasemaan asettavalla tavalla;

e) joiden mukaan sopimuksen syntymisen edellytykseksi asetetaan se, että sopimuspuoli hyväksyy lisäsuoritukset, joilla niiden luonteen vuoksi tai kauppatavan mukaan ei ole yhteyttä sopimuksen kohteeseen.

2. Tämän artiklan mukaan kielletyt sopimukset ja päätökset ovat mitättömiä.

3. Voidaan kuitenkin julistaa, että 1 kohdan määräykset eivät koske

— yritysten välistä sopimusta tai yritysten välisten sopimusten ryhmää,

— yritysten yhteenliittymän päätöstä tai yritysten yhteenliittymien päätösten ryhmää,

— yhdenmukaistettua menettelytapaa tai yhdenmukaistettujen menettelytapojen ryhmää,

joka osaltaan tehostaa tuotantoa tai tuotteiden jakelua taikka edistää teknistä tai taloudellista kehitystä jättäen kuluttajille kohtuullisen osuuden näin saatavasta hyödystä

a) asettamatta asianomaisille yrityksille rajoituksia, jotka eivät ole välttämättömiä mainittujen tavoitteiden toteuttamiseksi;

b) antamatta näille yrityksille mahdollisuutta poistaa kilpailua merkittävältä osasta kysymyksessä olevia tuotteita.

EY:n perustamissopimuksen 86 artikla

Yhteismarkkinoille soveltumatonta ja kiellettyä on yhden tai useamman yrityksen määräävän aseman väärinkäyttö yhteismarkkinoilla tai niiden merkittävällä osalla, jos se on omiaan vaikuttamaan jäsenvaltioiden väliseen kauppaan.

Tällaista väärinkäyttöä voi olla erityisesti

a) kohtuuttomien osto- tai myyntihintojen taikka muiden kohtuuttomien kauppaehtojen suora tai välillinen määrääminen;

b) tuotannon, markkinoiden tai teknisen kehityksen rajoittaminen kuluttajien vahingoksi;

c) erilaisten ehtojen soveltaminen eri kauppakumppaneiden samankaltaisiin suorituksiin kauppakumppaneita epäedulliseen kilpailuasemaan asettavalla tavalla;

d) sen asettamien sopimuksen syntymisen edellytykseksi, että sopimuspuoli hyväksyy lisäsuoritukset, joilla niiden luonteen vuoksi tai kauppatavan mukaan ei ole yhteyttä sopimuksen kohteeseen.

ETA-sopimuksen 53 artikla

1. Tämän sopimuksen toimintaan soveltumattomia ja kiellettyjä ovat sellaiset yritysten väliset sopimukset, yritysten yhteenliittymien päätökset sekä yritysten yhdenmukaistetut menettelytavat, jotka voivat vaikuttaa sopimuspuolten väliseen kauppaan ja joiden tarkoituksena on estää, rajoittaa tai vääristää kilpailua tämän sopimuksen soveltamisalueella tai joista seuraa, että kilpailu estyy, rajoittuu tai vääristyy siellä, ja erityisesti sellaiset sopimukset, päätökset ja menettelytavat

a) joilla suoraan tai välillisesti vahvistetaan osto- tai myyntihintoja taikka muita kauppaehtoja;

b) joilla rajoitetaan tai valvotaan tuotantoa, markkinoita, teknistä kehitystä taikka investointeja;

c) joilla jaetaan markkinoita tai hankintalähteitä;

d) joiden mukaan eri kauppakumppaneiden samankaltaisiin suorituksiin sovelletaan erilaisia ehtoja kauppakumppaneita epäedulliseen kilpailuasemaan asettavalla tavalla;

e) joiden mukaan sopimuksen syntymisen edellytykseksi asetetaan se, että sopimuspuoli hyväksyy lisäsuoritukset, joilla niiden luonteen vuoksi tai kauppatavan mukaan ei ole yhteyttä sopimuksen kohteeseen.

2. Tämän artiklan mukaan kielletyt sopimukset ja päätökset ovat ilman eri toimenpiteitä mitättömiä.

3. Voidaan kuitenkin julistaa, että 1 kohdan määräykset eivät koske

— yritysten välistä sopimusta tai yritysten välisten sopimusten ryhmää,

— yritysten yhteenliittymän päätöstä tai yritysten yhteenliittymien päätösten ryhmää, ja

— yhdenmukaistettua menettelytapaa tai yhdenmukaistettujen menettelytapojen ryhmää,

joka osaltaan tehostaa tuotantoa tai tuotteiden jakelua taikka edistää teknistä tai taloudellista kehitystä jättäen kuluttajille kohtuullisen osuuden näin saatavasta hyödystä

a) asettamatta asianomaisille yrityksille rajoituksia, jotka eivät ole välttämättömiä mainittujen tavoitteiden toteuttamiseksi;

b) antamatta näille yrityksille mahdollisuutta poistaa kilpailua merkittävältä osalta kysymyksessä olevia tuotteita.

ETA-sopimuksen 54 artikla

Tämän sopimuksen toimintaan soveltumatonta ja kiellettyä on yhden tai useamman yrityksen määräävän aseman väärinkäyttö tämän sopimuksen soveltamisalueella tai sen merkittävällä osalla, jos se voi vaikuttaa sopimuspuolten väliseen kauppaan.

Tällaista väärinkäyttöä voi olla erityisesti

a) kohtuuttomien osto- tai myyntihintojen taikka muiden kohtuuttomien kauppaehtojen suora tai välillinen määrääminen;

b) tuotannon, markkinoiden tai tekniikan kehityksen rajoittaminen kuluttajien vahingoksi;

c) erilaisten ehtojen soveltaminen eri kauppakumppaneiden samankaltaisiin suorituksiin kauppakumppaneita epäedulliseen kilpailuasemaan asettavalla tavalla;

d) sen asettaminen sopimuksen syntymisen edellytykseksi, että sopimuspuoli hyväksyy lisäsuoritukset, joilla niiden luonteen vuoksi tai kauppatavan mukaan ei ole yhteyttä sopimuksen kohteeseen.

ETA-sopimuksen 56 artikla

1. Valvontaviranomaiset tekevät päätökset 53 artiklan soveltamisalaan kuuluvissa yksittäisissä tapauksissa seuraavien määräysten mukaisesti:

a) EFTAn valvontaviranomainen tekee päätökset tapauksissa, joissa vaikutukset koskevat ainoastaan EFTA-valtioiden keskenäistä kauppaa;

b) EFTAn valvontaviranomainen tekee 58 artiklassa, pöytäkirjassa 21 ja sen täytäntöönpanosta annetuissa säännöksissä, pöytäkirjassa 23 ja liitteessä XIV olevien määräysten mukaisesti päätökset tapauksissa, joissa asianomaisten yritysten liikevaihdosta tämän sopimuksen soveltamisalueella vähintään 33 prosenttia kertyy EFTA-valtioiden alueelta, edellä sanotun kuitenkaan rajoittamatta c alakohdan soveltamista;

c) EY:n komissio tekee, ottaen huomioon 58 artiklan määräykset sekä pöytäkirjoissa 21 ja 23 sekä liitteessä XIV olevat määräykset, päätökset muissa tapauksissa sekä niissä b alakohdassa tarkoitetuissa tapauksissa, joissa vaikutukset koskevat EY:n jäsenvaltioiden keskinäistä kauppaa.

2. Niissä yksittäisissä tapauksissa, jotka kuuluvat 54 artiklan soveltamisalaan, päätökset tekee se valvontaviranomainen, jonka alueella määräävän aseman todetaan olevan. Mitä 1 kohdan b ja c alakohdassa määrätään, sovelletaan vain, jos määräävä asema on molempien valvontaviranomaisten alueeella.

3. Niissä yksittäisissä tapauksissa, jotka kuuluvat 1 kohdan c alakohdan soveltamisalaan ja joiden vaikutukset EY:n jäsenvaltioiden keskinäiseen kauppaan tai kilpailuun yhteisössä eivät ole huomionarvoisia, päätökset tekee EFTAn valvontaviranomainen.

4. Tätä artiklaa sovellettaessa noudatetaan ilmaisujen ”yritys” ja ”liikevaihto” pöytäkirjassa 22 olevia menetelmiä.

ETA-sopimuksen pöytäkirjassa N:o 22 olevat 2, 3 ja 4 artikla

2 artikla

Sopimuksen 56 artiklassa tarkoitettu ”liikevaihto” käsittää määrät, jotka keskittymään osallistuville yrityksille ovat edellisen tilikauden aikana kertyneet tämän sopimuksen soveltamisalueelta niiden tavanomaiseen toimintaan kuuluvasta tuotteiden myynnistä ja palvelujen tarjoamisesta, kun niistä on vähennetty myyntialennukset, arvonlisävero ja muut suoraan liikevaihdosta määrättävät maksut.

3 artikla

Liikevaihdon asemesta käytetään

a) luottolaitosten ja muiden rahoituslaitosten osalta niiden kaikkien varojen määrää kerrottuna luottolaitoksilta ja asiakkailta tämän sopimuksen soveltamisalueelta olevien kanssa tehdyistä liiketoimista johtuvien saatavien ja näiden saatavien kokonaismäärän välisellä suhteella;

b) vakuutusyritysten osalta tämän sopimuksen soveltamisalueelta olevilta saatujen vakuutusmaksujen kokonaismäärää, johon sisältyvät kaikki vakuutusyrityksen tekemiin tai sen lukuun tehtyihin vakuutussopimuksiin liittyvät perityt ja perittävät maksut, menevään jälleenvakuutukseen liittyvät maksut mukaan lukien, kun on vähennetty sellaiset verot ja veronluonteiset suoritukset tai pakolliset maksut, jotka määräytyvät yksittäisten vakuutusmaksujen tai vakuutusmaksujen kokonaisarvon perusteella.

4 artikla

1. Poiketen siitä, mitä liikevaihdolla tarkoitetaan tämän pöytäkirjan 2 artiklan mukaan sopimuksen 56 artiklaa sovellettaessa, merkityksellinen liikevaihto koostuu

a) kun kysymys on yrityksistä, jotka eivät kilpaile keskenään, jakelu- ja hankintajärjestelyjä koskevien sopimusten, yritysten yhteenliittymien päätösten ja yhdenmukaistettujen menettelytapojen osalta määristä, jotka ovat kertyneet sopimusten, päätösten tai yhdenmukaistettujen menettelytapojen kohteena olevasta tavaroiden myynnistä tai palvelujen tarjoamisesta sekä muista tavaroista tai palveluista, joita kuluttajat pitävät ominaisuuksiltaan, hinnaltaan ja käyttötarkoitukseltaan vastaavina;

b) kun kysymys on yrityksistä, jotka eivät kilpaile keskenään, teknologiansiirtojärjestelyjä koskevien sopimusten, yritysten yhteenliittymien päätösten ja yhdenmukaistettujen menettelytapojen osalta määristä, jotka ovat kertyneet sopimusten, päätösten tai yhdenmukaistettujen menettelytapojen kohteena olevasta teknologiasta johtuvasta tavaroiden myynnistä tai palvelujen tarjoamisesta sekä niiden tavaroiden myynnistä tai palvelujen tarjoamisesta kertyneistä määristä, joiden parantamiseen tai korvaamiseen tämä teknologia on tarkoitettu.

2. Jos kuitenkaan 1 kohdan a ja b alakohdassa tarkoitettujen järjestelyjen syntyessä tavaroiden myynnistä tai palvelujen tarjoamisesta kertynyttä liikevaihtoa ei voida selvittää, sovelletaan 2 artiklan yleismääräystä.

Lisäys II

LUETTELO SOVELLETTAVISTA ASIAKIRJOISTA

(1 päivänä helmikuuta 1999)

(Jos arvelette, että järjestelyistänne ei jonkin luettelossa olevan asetuksen tai tiedonannon perusteella tarvitse ilmoittaa, kyseinen asiakirja kannattaa hankkia.)

Täytäntöönpanoasetukset ([1])

— Neuvoston asetus (ETY) N:o 1017/68, annettu 19 päivänä heinäkuuta 1968, kilpailusääntöjen soveltamisesta rautatie-, maantie- ja sisävesiliikenteeseen (EYVL L 175, 23.7.1968, s. 1, suomenk. erityispainos 1994, alue 7, nide 1, s. 54), sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna Itävallan, Suomen ja Ruotsin liittymisasiakirjalla.

— Neuvoston asetus (ETY) N:o 4056/86, annettu 22 päivänä joulukuuta 1986, perustamissopimuksen 85 ja 86 artiklan yksityiskohtaisesta soveltamisesta meriliikenteeseen (EYVL L 378, 31.12.1986, s. 4.), sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna Itävallan, Suomen, ja Ruotsin liittymisasiakirjalla.

— Neuvoston asetus (ETY) N:o 3975/87, annettu 14 päivänä joulukuuta 1987, menettelystä sovellettaessa kilpailusääntöjä lentoliikenteen alalla toimiviin yrityksiin (EYVL L 374, 31.12.1997, s. 1), sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna asetuksella (ETY) N:o 2410/92 (EYVL L 240, 24.8.1992, s. 18).

— Komission asetus (EY) N:o 2843/98, annettu 22 päivänä joulukuuta 1998, kilpailusääntöjen soveltamisesta liikenteen alalla annetuissa neuvoston asetuksissa (ETY) N:o 1017/68, (ETY) N:o 4056/86 ja (ETY) N:o 3975/87 säädettyjen hakemusten ja ilmoitusten muodosta, sisällöstä ja muista yksityiskohdista.

Ryhmäpoikkeusasetukset

— Neuvoston asetus (ETY) N:o 1017/68, annettu 19 päivänä heinäkuuta 1968, kilpailusääntöjen soveltamisesta rautatie-, maantie- ja sisävesiliikenteeseen (EYVL L 175, 23.7.1968, s. 1, suomenk. erityispainos 1994, alue 7, nide 1, s. 54), sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna Itävallan, Suomen ja Ruotsin liittymisasiakirjalla: asetuksen 4 artikla (pienten ja keskisuurten yritysten ryhmiä koskeva poikkeus).

— Neuvoston asetus (ETY) N:o 4056/86, annettu 22 päivänä joulukuuta 1986, perustamissopimuksen 85 ja 86 artiklan yksityiskohtaisesta soveltamisesta meriliikenteeseen (EYVL L 378, 31.12.1986, s. 4), sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna Itävallan, Suomen ja Ruotsin liittymisasiakirjalla: asetuksen 3 ja 6 artikla (poikkeus, joka koskee varustamoiden sopimuksia aikatauluun perustuvista meriliikennepalveluista ja poikkeus, joka koskee kuljetusten käyttäjien ja konferenssien välisiä sopimuksia aikatauluun perustuvista meriliikennepalveluista).

— Komission asetus (EY) N:o 870/95, annettu 20 päivänä huhtikuuta 1995, perustamissopimuksen 85 artiklan 3 kohdan soveltamisesta linjaliikennettä harjoittavien varustamoiden sopimuksiin, päätöksiin ja yhdenmukaistettuihin menettelytapoihin (konsortiot), annettu neuvoston asetuksen nojalla (ETY) N:o 479/92 nojalla (EYVL L 89, 21.4.1995, s. 7), sellaisena kuin se on muutettuna Itävallan, Suomen ja Ruotsin liittymisasiakirjalla. Asetuksen 7 artiklassa säädetään vastustusmenettelystä.

— Komission asetus (ETY) N:o 1617/93, annettu 25 päivänä kesäkuuta 1993, perustamissopimuksen 85 artiklan 3 kohdan soveltamisesta aikataulujen yhteistä suunnittelua ja yhteensovittamista, yhteisen lentoliikenteen harjoittamista, neuvotteluja säännöllisen lentoliikenteen matkustaja- ja rahtimaksuista sekä lähtö- ja saapumisaikojen jakamista lentoasemilla koskevien sopimusten, päätösten ja yhdenmukaistettujen menettelytapojen ryhmiin (EYVL L 155, 26.6.1993, s. 18, suomenk. erityispainos 1994, alue 7, nide 4, s. 197), sellaisena kun se on viimeksi muutettuna asetuksella (EY) N:o 1523/96 (EYVL L 190, 31.7.1996, s. 11). Katso myös tiedonanto komission asetuksen (ETY) N:o 1617/93 4 ja 5 artiklan nojalla komissiolle tehtäviin ilmoituksiin liittyvistä menettelyistä (EYVL C 177, 29.6.1993, s. 6).

([1]) Mitä tulee EFTAn valvontaviranomaisten soveltamiin menettelysääntöihin, katso ETA-sopimuksen pöytäkirjassa N:o 21 oleva 3 artikla sekä asiaan liittyvät määräykset EFTA-maiden välisen valvontaelimen ja tuomioistuimen perustamista koskevan sopimuksen pöytäkirjassa N:o 4.

Yleisluonteiset tiedonannot [1]

— Komission tiedonanto yritysten yhteistoimintaan liittyvistä sopimuksista, päätöksistä ja yhdenmukaistetuista menettelytavoista (EYVL C 75, 29.7.1968, s. 3, sellaisena kuin se on oikaistuna EYVL:ssä C 84, 28.8.1968, s. 14). Siinä määritellään, millaisen markkinatutkimuksia, kirjanpitoa, tutkimusta ja kehitystä, yhteisten tuotantovälineiden, varastointitilojen tai kuljetusvälineiden käyttöä, ad hoc -yhteenliittymiä, myynti- tai huoltopalveluja, mainontaa taikka laatumerkintöjä koskevan yhteistoiminnan komissio ei katso olevan 85 artiklan 1 kohdan nojalla kiellettyä.

— Komission tiedonanto arviostaan, joka koskee tiettyjen alihankintasopimusten suhdetta perustamissopimuksen 85 artiklan 1 kohtaan (EYVL C 1, 3.1.1979, s. 2).

— Komission tiedonanto yhteistoiminnallisten yhteisyritysten arvioinnista EY:n perustamissopimuksen 85 artiklan nojalla (EYVL C 43, 16.2.1993, s. 2). Tässä tiedonannossa määritellään periaatteet yhteisyritysten arvioinnille.

— Selvennys komission suosituksiin kilpailusääntöjen soveltamiseksi uusiin liikenne-infrastruktuureihin liittyviin hankkeisiin (EYVL C 298, 30.9.1997, s. 5).

— Komission tiedonanto sakkojen määräämättä jättämisestä tai lieventämisestä kartelleja koskevissa asioissa (EYVL C 207, 18.7.1996, s. 4).

— Komission tiedonanto sisäisistä menettelysäännöistä käsiteltäessä pyyntöjä saada tutustua asiakirjoihin EY:n perustamissopimuksen 85 ja 86 artiklan, EHTY:n perustamissopimuksen 65 ja 66 artiklan ja neuvoston asetuksen (ETY) N:o 4064/89 soveltamistapauksissa (EYVL C 23, 23.1.1997, s. 3).

— Tiedonanto Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 85 artiklan 1 kohdan soveltamisalaan kuulumattomista vähämerkityksisistä sopimuksista (EYVL C 372, 9.12.1997, s. 13).

— Komission tiedonanto merkityksellisten markkinoiden määritelmästä yhteisön kilpailuoikeuden kannalta (EYVL C 372, 9.12.1997, s. 5).

Euroopan yhteisöjen virallisten julkaisujen toimisto on julkaissut näiden asiakirjojen (sellaisena kuin ne ovat 30. kesäkuuta 1994) kokoelman (viitteet: Nide I, ISBN 92-826-6759-6, luettelon numero CM-29-93-A01-EN-C. Tekstit ovat myös saatavilla pääosasto IV:n kotisivulla "DGIV—Competition on Europa" seuraavassa osoitteessa:

http://europa.eu.int/comm/dg04/dg4home.htm

Näitä asiakirjoja sovelletaan ETA-sopimuksen mukaisesti myös Euroopan talousalueella.

[1] Katso myös vastaavat EFTAN valvontaviranomaisen julkaisemat tiedonannot.

Lisäys III

LUETTELO YHTEISÖN JA EFTAN JÄSENVALTIOISTA, KOMISSION JA EFTAN VALVONTAVIRANOMAISEN OSOITTEET, LUETTELO KOMISSION TIEDOTUSTOIMISTOISTA YHTEISÖSSÄ JA EFTAN JÄSENVALTIOISSA SEKÄ TOIMIVALTAISTEN VIRANOMAISTEN OSOITTEET EFTAN JÄSENVALTIOISSA

Tämän liitteen laatimispäivänä Euroopan yhteisön jäsenvaltiot ovat: Belgia, Tanska, Saksa, Kreikka, Espanja, Ranska, Irlanti, Italia, Luxemburg, Alankomaat, Itävalta, Portugali, Suomi, Ruotsi ja Yhdistynyt kuningaskunta.

Tämän liitteen laatimispäivänä ETA-sopimuksen sopimuspuolina ovat seuraavat EFTAn jäsenvaltiot: Islanti, Liechtenstein ja Norja.

Euroopan yhteisöjen komission kilpailun pääosaston osoite on:

Euroopan yhteisöjen komissio
Kilpailun pääosasto
Rue de la Loi/Wetstraat 200
B-1049 Bruxelles/Brussel
Puh: (32-2) 299 11 11
http://europa.eu.int/comm/dg04

EFTAn valvontaviranomaisen kilpailu- ja valtiontukiosaston osoite on:

EFTA Surveillance Authority — ESA
Competition and State Aid Directorate
Rue de Trèves 74
B-1040 Bruxelles
Puh: (32-2) 286 18 11
Faksi: (32-2) 286 18 00
http://www.efta.int

Yhteisössä sijaitsevien komission tiedotustoimistojen osoitteet:

BELGIA

Commission Européenne/Europese Commissie
Bureau en Belgique/Bureau in België
Rue Archimède 73/Archimedesstraat 73
B-1040 Bruxelles/Brussel
Puh: (32-2) 295 38 44
Faksi: (32-2) 295 01 66
http://europa.eu.int/comm/represent/be

TANSKA

Europa-Kommissionen
Repræsentation i Danmark
Østergade 61 (Højbrohus)
Postboks 144
DK-1004 København K
Puh.: (45-33) 14 41 40
Faksi: (45-33) 11 12 03
http://europa.eu.int/dk

SAKSAN LIITTOTASAVALTA

Europäische Kommission
Vertretung in der Bundesrepublik Deutschland
Zitelmannstraße 22
D-53113 Bonn
Puh.: (49-228) 53 00 90
Faksi: (49-228) 530 09-50, 530 09-12

Europäische Kommission
Vertretung in der Bundesrepublik Deutschland
— Vertretung in Berlin
Kurfürstendamm 102
D-10711 Berlin 31
Puh.: (49-30) 896 09 30
Faksi: (49-30) 892 20 59

Europäische Kommission
Vertretung in der Bundesrepublik Deutschland
— Vertretung in München
Erhardtstraße 27
D-80331 München
Puh.: (49-89) 202 10 11
Faksi: (49-89) 202 10 15
http://www.eu-kommission.de

KREIKKA

Evropaiki Epitropi
Antiprosopia stin Ellada
2, Vassilissis Sofias
GR-10674 Athina
Puh.: (30-1) 725 10 00
Faksi: (30-1) 724 46 20
http://www.forthnet.gr/ee

ESPANJA

Comisión Europea
Representación en España
Paseo de la Castellana, 46
E-28046 Madrid
Puh.: (34-1) 4 31 57 11
Faksi: (34-1) 4 32 17 64

Comisión Europea
Representación en Barcelona
Av. Diagonal, 407 bis, Planta 18
E-08008 Barcelona
Puh.: (34-3) 4 15 81 77
Faksi: (34-3) 4 15 63 11
http://www.euroinfo.cce.es

RANSKA

Commission Européenne
Représentation en France
288, boulevard Saint-Germain
F-75007 Paris
Puh.: (33-1) 40 63 38 00
Faksi: (33-1) 45 56 94 17/18/19

Commission Européenne
Représentation à Marseille
2, rue Henri-Barbusse (CMCI)
F-13241 Marseille, Cedex 01
Puh.: (33-4) 91 91 46 00
Faksi: (33-4) 91 90 98 07
http://europa.eu.int/france

IRLANTI

European Commission
Representation in Ireland
Dawson Street 18
Dublin 2
Ireland
Puh.: (353-1) 662 51 13
Faksi: (353-1) 662 51 18

ITALIA

Commissione Europea
Rappresentanza in Italia
Via Poli 29
I-00187 Roma
Puh.: (39-6) 69 99 91
Faksi: (39-6) 679 16 58, 679 36 52

Commissione Europea
Ufficio di Milano
Corso Magenta, 59
I-20123 Milano
Puh.: (39-2) 467 51 41
Faksi: (39-2) 480 12 535

LUXEMBURG

Commission Européenne
Représentation au Luxembourg
Bâtiment Jean-Monnet
Rue Alcide de Gasperi
L-2920 Luxembourg
Puh.: (352) 43 01- 34935
Faksi: (352) 43 01-34433

ALANKOMAAT

Europese Commissie
Bureau in Nederland
Korte Vijverberg 5
NL-2513 AB Den Haag
Nederland
Puh.: (31-70) 346 93 26
Faksi: (31-70) 364 66 19
http://www.dds.nl/plein/europa

ITÄVALTA

Europäische Kommission
Vertretung in Österreich
Kärtner Ring 5-7
AT-1010 Wien
Puh.: (43-1) 516 18
Faksi: (43-1) 513 42 25
http://www.europa.or.at

PORTUGALI

Commissão Europeia
Gabinete em Portugal
Centro Europeu Jean Monnet
Largo Jean Monnet, 1-10
P-1250 Lisboa
Puh.: (351-1) 350 98 00
Faksi: (351-1) 350 98 01/02/03
http://euroinfo.ce.t

SUOMI

Euroopan komissio/Europeiska kommissionen
Suomen edustusto/Representationen i Finland
Pohjoisesplanadi 31/Norra esplanaden 31
FIN-00100 Helsinki/Helsingfors
Puh.: (358-9) 622 65 44
Faksi: (358-9) 65 67 28 (lehdistö ja tiedotus/press och information)

RUOTSI

Europeiska Kommissionen
Representation i Sverige
Nybrogatan 11, Box 7323
S-10390 Stockholm
Puh.: (46-8) 562 444 11
Faksi: (46-8) 562 444 12
http://www.eukomm.se

YHDISTYNYT KUNINGASKUNTA

European Commission
Representation in the United Kingdom
Jean Monnet House
8, Storey's Gate
London SW1 P3 AT
United Kingdom
Puh.: (44-171) 973 19 92
Faksi: (44-171) 973 19 00, 973 19 10

European Commission
Representation in Northern Ireland
9/15 Bedford Street (Windsor House)
Belfast BT2 7EG
United Kingdom
Puh.: (44-1232) 24 07 08
Faksi: (44-1232) 24 82 41

European Commission
Representation in Wales
4 Cathedral Road
Cardiff CF1 9SG
United Kingdom
Puh.: (44-1222) 37 16 31
Faksi: (44-1222) 39 54 89

European Commission
Representation in Scotland
9 Alva Street
Edinburgh EH2 4PH
United Kingdom
Puh.: (44-131) 225 20 58
Faksi: (44-131) 226 41 05
http://www.cec.org.uk

EFTAn jäsenvaltioissa sijaitsevien komission tiedotustoimistojen osoitteet:

NORJA

European Commission Delegation in Norway
Haakon VII's Gate 10 (9th floor)
N-0161 Oslo
Puh.: (47-22) 83 35 83
Faksi: (47-22) 83 40 55

Ilmoitus- ja hakemuslomakkeita sekä yksityiskohtaisempaa tietoa ETA:n kilpailusäännöistä antavat myös seuraavat viranomaiset:

ISLANTI

Samkeppnisstofnun (Islannin kilpailuvirasto)
Laugavegi 118
Pósthólf 5120
IS - 125 Reykjavík
Iceland
Puh.: (354-5) 527 422
Fax. (354-5) 627 442

LIECHTENSTEIN

Amt Für Volkswirtschaft (Kansantalousvirasto)
Gerberweg 5
FL - 9490 - Vaduz
Puh.: (41-75) 236 68 73
Fax. (41-75) 236 68 89

NORJA

Norvegian Competition Authority (Norjan kilpailuvirasto)
PO Box 8132 Dep
0033 Oslo
Norway
Puh.: (47-22) 40 90 00
Faksi: (47-22) 40 09 99

LIITE II

TR(B)-LOMAKE [1]

Tästä lomakkeesta ja sen liiteasiakirjoista on toimitettava yksi alkuperäinen ja seitsemäntoista jäljennöstä. Mukana on toimitettava yhtenä kappaleena todistus edustajan valtuudesta toimia asiassa.

Jos kysymysten kohdalla ei ole riittävästi tilaa, voidaan käyttää ylimääräisiä sivuja mainiten, mitä lomakkeen kohtaa ne koskevat.

EUROOPAN YHTEISÖJEN KOMISSIO

Kilpailun pääosasto
Rue de la Loi/Wetstraat 200
B-1049 Bruxelles/Brussel

Neuvoston asetuksen (ETY) N:o 1017/68 14 artiklan 1 kohdan mukainen ilmoitus sopimuksesta, päätöksestä tai yhdenmukaistetusta menettelytavasta mainitun asetuksen 2 artiklassa tarkoitetun kiellon soveltamatta jättämiseksi asetuksen 6 artiklan mukaisessa häiriötilanteessa [2].

I. **Osapuolia koskevat tiedot**

1. Ilmoituksen tekijän nimi ja osoite. Jos ilmoituksen tekijä toimii jonkin osapuolen edustajana, on ilmoitettava lisäksi sen yrityksen tai yritysten yhteenliittymän toiminimi ja osoite, jota hän edustaa sekä omistajien tai osakkaiden nimet ja osoitteet; oikeushenkilöiden osalta on ilmoitettava laillisten edustajien nimet ja osoitteet.

   Todistus edustajan valtuudesta toimia asiassa on esitettävä.

   Jos ilmoituksen tekijöinä on useita henkilöitä tai se tehdään useiden yritysten puolesta, mainitut tiedot on annettava kunkin henkilön tai yrityksen osalta.

2. Sopimuksen, päätöksen tai yhdenmukaistetun menettelytavan osapuolina olevien yritysten toiminimi ja osoite sekä omistajien tai osakkaiden nimet ja osoitteet sekä oikeushenkilöiden osalta laillisten edustajien nimet ja osoitteet (ellei näitä tietoja ole annettu I osan 1 kohdassa).

   Jos kaikki osapuolina olevat yritykset eivät ole ilmoituksen tekijöinä, on ilmoitettava millä tavoin muille yrityksille on tiedotettu ilmoituksen tekemisestä.

   Näitä tietoja ei tarvitse antaa vakiosopimuksista (ks. II osan 2 kohdan b alakohta).

3. Jos sopimuksella, päätöksellä tai yhdenmukaistetulla menettelytavalla on perustettu yhteisyritys tai yhteinen palvelutoimisto, on ilmoitettava tämän yrityksen tai palvelutoimiston nimi ja osoite sekä sen edustajien nimet ja osoitteet.

4. Jos sopimuksen, päätöksen tai yhdenmukaistetun menettelytavan toimeenpanosta vastaa yhteisyritys tai yhteinen palvelutoimisto, on ilmoitettava kyseisen yrityksen tai palvelutoimiston nimi ja osoite sekä sen edustajien nimet ja osoitteet.

   Ilmoitukseen on liitettävä yhtiöjärjestys yhtenä kappaleena.

5. Jos on kyse yritysten yhteenliittymän päätöksestä, on ilmoitettava yhteenliittymän nimi ja osoite sekä sen edustajien nimet ja osoitteet.

   Ilmoitukseen on liitettävä yhtiöjärjestys yhtenä kappaleena.

6. Jos on kyse yrityksestä, jonka sijainti- tai kotipaikka on Euroopan talousalueen ulkopuolella, on ilmoitettava sen Euroopan talousalueella sijaitsevan edustajan tai tytäryhtiön nimi ja osoite.

---

[1] Komission julkaisemalla TR(B)-lomakkeella ja EFTAn valvontaviranomaisen julkaisemalla vastaavalla lomakkeella tehdyt ilmoitukset ovat yhtä päteviä. "EFTA-valtiolla" tarkoitetaan niitä EFTAan kuuluvia valtioita, jotka ovat Euroopan talousalueesta tehdyn sopimuksen sopimuspuolia.

[2] Ks. myös asetus sellaisena kuin se on mukautettuna ETA:a varten (Euroopan talousalueesta tehdyn sopimuksen, jäljempänä "ETA-sopimus", liitteessä XIV oleva 10 kohta).

II. **Sopimuksen, päätöksen tai yhdenmukaistetun menettelytavan sisältöä koskevat tiedot**

1. Koskeeko sopimus, päätös tai yhdenmukaistettu menettelytapa:

   — rautatiekuljetuksia
   — maantiekuljetuksia
   — sisävesikuljetuksia

   vai kuljetuksiin liittyvien palvelujen tarjoamista?

2. Jos sopimuksen sisältö on saatavissa kirjallisena, hakemukseen on liitettävä koko teksti yhtenä kappaleena, jollei seuraavien a ja b alakohdan määräyksistä muuta johdu.

   a) Onko kyseessä yksinomaan puitesopimus tai -päätös?

      Jos on, mukaan on liitettävä myös eri sopimusten ja täytäntöönpanosäännösten koko teksti yhtenä kappaleena.

   b) Onko kyseessä vakiosopimus eli tiettyjen henkilöiden tai henkilöryhmien kanssa säännöllisesti tehtävä sopimus?

      Jos on, mukaan on liitettävä ainoastaan vakiosopimuksen teksti.

3. Jos sisältöä ei ole saatavissa kirjallisena tai jos se on saatavissa vain osittain, sisältö on selitettävissä tässä kohdassa.

4. Kaikissa tapauksissa on annettava seuraavat lisätiedot:

   a) sopimuksen, päätöksen tai yhdenmukaistetun menettelytavan päivämäärä;

   b) voimaantulopäivä ja tarvittaessa suunniteltu voimassaoloaika;

   c) kohde: tarkka kuvaus kyseisitä kuljetuspalveluista tai muusta sopimuksen, päätöksen tai yhdenmukaisen menettelytavan kohteesta;

   d) sopimuksen, päätöksen tai yhdemukaistetun menettelytavan tavoitteet;

   e) järjestelyyn liittymisen, sen purkamisen ja siitä eroamisen ehdot;

   f) seuraamukset, joita järjestelyyn osallistuville yrityksille saattaa aiheutua (esimerkiksi sopimussakko, erottaminen).

III. **Keinot sopimuksen, päätöksen tai yhdenmukaistetun menettelytavan tavoitteiden saavuttamiseksi**

1. Onko sopimuksen, päätöksen tai yhdenmukaistetun menettelytavan tarkoituksena jokin seuraavista, ja jos on, missä määrin:

   — noudattaa tiettyjä kuljetushintoja ja -ehtoja tai muita kauppaehtoja,
   — rajoittaa tai valvoa kuljetustarjontaa, teknistä kehitystä tai investointeja,
   — jakaa kuljetusmarkkinat,
   — rajoittaa vapautta tehdä kuljetussopimuksia kolmansien kanssa (yksinoikeussopimukset),
   — soveltaa erilaisia ehtoja samankaltaisten palvelujen tarjoamiseen.

2. Koskeeko sopimus, päätös tai yhdenmukaistettu menettelytapa kuljetuksia:

   a) ainoastaan jonkin yhteisön jäsenvaltion tai EFTA-valtion sisällä;

   b) yhteisön jäsenvaltioiden välillä;

   c) EFTA — valtioiden välillä;

   d) yhteisön ja yhden tai useamman EFTA-valtion välillä;

   e) jonkin yhteisön jäsenvaltion tai EFTA-valtion ja kolmansien maiden välillä;

   f) yhden tai useamman yhteisön jäsenvaltion ja/tai EFTA-valtion kautta kauttakulkuliikennettä harjoittavien kolmansien maiden välillä?

IV. **Edellytykset, jotka sopimuksen, päätöksen tai yhdenmukaistetun menettelytavan on täytettävä, jotta sille myönnettäisiin poikkeus 2 artiklassa tarkoitetusta kielloista**

Millä tavoin:

1. kuljetusalan markkinat ovat häiriytyneet;

2. sopimus, päätös tai yhdenmukaistettu menettelytapa on välttämätön tämän häiriön lieventämiseksi;

3. sopimuksella, päätöksellä tai yhdenmukaistetulla menettelytavalla ei poisteta kilpailua kyseisten markkinoiden merkittävältä osalta.

V. **Ilmoitus siitä, onko perusteluita tarkoitus täydentää ja jos on, miltä osin**

Allekirjoittaneet vakuuttavat, että tässä lomakkeessa ja sen liitteissä annetut tiedot ovat totuudenmukaisia. He ovat tietoisia asetuksen (ETY) N:o 1017/68 22 artiklan 1 kohdan a alakohdan säännöksistä.

Paikka ja aika:

Allekirjoitukset: